

DIRVA

THE FIELD

Nr. 19

Kovo-March 9, 1959

Cleveland, Ohio

DIKTATORINĖ DIPLOMATIJA

Žengia žingsnį atgal, kad daugiau laimėtų. - Vakarėčių nuomonės vis tebederindamos.

Berlyne krizė, kaip ir buvo laukta, virsta vis opesniu nervų karo mazgu. Tiesa, Chruščiovas kalbėdamas Leipzigo mugėje, tariamai davė žingsnį atgal, tačiau tas manevras, nuo 1939 m. įprastas vadinti "diktatorinė diplomatija", tėra tik pastangos pasauliui pavaizduoti nuolaidų liuziją.

Leipzige Chruščiovas pareiškė, kad sovietų ultimatumas dėl Berlyno galis būti pratęstas — jei Vakarai "tarsis priimtinai" — iki birželio 27 arba "net ir į liepos mėnesį." Sovietų Sąjunga tęsianti okupacines funkcijas ir kontroliuosianči priėjimus į Berlyną, iki būsimi pasirašyta taikos sutartis su Vokietija. Jei Bonna nesutiksianti pasirašyti pasiūlytos sutarties, būsimi sudaryta separatinė taikos sutartis su Rytų Vokietija.

Giliau pažvelgus, Chruščiovas nedviprasmiškai pasakė, kad jis noris išspręsti Berlyno krizę tik sovietų sąlygomis. Alternatyvos: jei Vak. Vokietija priimtų sovietų pasiūlymą — ji būtų priversta išstoti iš Atlanto pakto, vokiečių teritorijos liktų amžinai padalintos ir Ryt. Vokietijoje būtų garantuotas komunistinis režimas; jei ji nesutiktų — separatinės sutarties pasirašymu būtų bandoma išstumti Vakarų įtaką iš Berlyno, iš vakarinio sektorių sukuriant demilitarizuotą, komunistinio liūno apsupimą, priklausantią nuo Maskvos malonės.

Iš Leipzigo Chruščiovas nuvyko į Berlyną, kur buvo pradėti pasitarimai su satelitinėmis valstybėmis komunistų vadais. Pasitarimų duomenys, šias elutes rašant, dar nėra žinomi, tačiau visi stebėtojai sutaria, kad esą tariamasi dėl tolimesnės ofenzyvos Vokietijos ir Berlyno klausimu.

Plataus masto komunistų vadų konferencija, dalyvaujant ir raudonajai Kinijai, buvo planuojama gegužės mėnesį. Jos paskubinimas rodo, kad sovietai, nepaisant tariamų Chruščovo nuolaidų, yra linkę krizę for-

suoti iki kraštutinumo, tikėdamiesi priversti Vakarų skubėti ir padaryti nuolaidų.

Ryšium su komunistų vadų konferencija pastebima, kad netrukus reikią laukti padidinto sovietų spaudimo Suomijos ir vadinamų neutralių kraštų atžvilgiu.

Suomija sovietų politiškai terorizuojama jau kelintus mėnuos. Paskutinėmis dienomis prez. Kekkoneno paskelbtas atsisakymas spaudai, kad ji "objektyviai" perdavinėtų tarptautinių įvykių žinias, rodo, kad tas spaudimas vis labiau paliečia Suomijos vidaus reikalus. Todėl nenuostabu, kad kai kurie Vakarų stebėtojai jau pradeda būkštauti dėl Suomijos nepriklausomybės.

Praėjusi savaitgalį, po nepaprasto Tautinės Saugumo Tarybos posėdžio, kuriame buvo svarstyti Berlyno klausimai, prez. Eisenhoweris buvo sukvietęs abiejų amerikinių partijų viršūnes. Po pasitarimo visi keturi

kongreso lyderiai pareiškė, kad jie remia prezidento politiką, t. y. nusistatymą Berlyno klausimu nedaryti nuolaidų.

Jau oficialiai paskelbta, kad Britanijos premjeras Macmillanas pasitarimams su prez. Eisenhoweriu į Vašingtoną atvyksta kovo 20 d.

Tų pasitarimų metu turėsimi būti apspęsta aiški linija būsimosiose derybose su sovietais. Konkrečiau kalbant: dar ieškoti taikos galimybių ar tuoj pat ištraukti kardą.

Po Adenauerio ir De Gaulle pasitarimų Paryžiuje kai kurie Europos laikraščiai paskelbė, kad Vakarų bloke šiuo klausimu vis dėlto esą nuomonių skirtumų. Esą, Macmillanas ir Eisenhoweris galvoją krizę būsimi galim išspręsti kompromisų keliu, o Adenaueris ir De Gaulle tuo netikį ir laikasi griežtesnės linijos. Pastaruosius remia ir NATO štabas, pabrėždamas, kad bet koki kompromisai silpnintų kariuomenės moralę ir būtų Vakarams žalingi. (ips.)

Lenktynės ant Sartų ežero

Nuo neatmenamų laikų rytinėje Aukštaitijoje būdavo garsios žirgų lenktynės ant ilgo Sartų ežero, prie Dusetų miestelio. Lenktyniaujama įsikinkius į lengvas roges, ant ledo, išilgai siaurą išstusį ežerą. Lenktynėse dalyvauja artimesnių ir tolimesnių apylinkių ūkininkai, pasižymėję žirgų greituolių augintojai.

Tos lenktynės buvo tokia įsišaknijusi tradicija, kad be jų tam krašte, atrodo, beveik gyvenimas nustotų prasmės... Tad bolševikinė valdžia nedrįso tos "buožių" tradicijos panaikinti. Ryžosi verčiau ją pasisavinti, paimiti savo globon ir didžiuliais jėgais, kaip savo nuopelnui.

Ūkininkų, žirgus auginančių, nebėra. Jie dabar tapo šių laikų "lažininkais". Visa arklų giminė tapo naujųjų dvarų nuosavybė. Žirgų mėgėjai, geriausiu atveju, tapo naujųjų dvarų ark-

lininkais-šerikais. Bet, kas mėgo žirgus, mėgsta juos ir dabar, ir auginą, šeria, prižiūri juos, nors jie ir kažkokio labai jau sudėtingo "pono"... Ogi ir senų laikų dvarų arklų šerikais ir mėgo, kaitais tiesiog mylėdavo savo šeriamuosius žirgus...

Taigi ir dabar, kad ir kolchoziniais žirgais, dusetiškiais, rokiškėnais, net uteniškiais tradicinės lenktynės ant Sartų ežero ledo noriai dalyvauja. Kai kurie, ypač tuo paklaustieji, nepamiršta ir valdžią pagarbinti, kad paskiria net 10,000 rublių premijoms, duoda orkestrą, atsiunčia organizatorius...

Ir šįmet, sekmadienį, vasario 22 d. buvo tokios lenktynės. Pagal tradiciją, prie lenktynininkų būtinai prisijungia ir juokdarys, juokingai apsiiręngęs ir bevažiavęs tipiška kolchozine kumelaite... Juoko būna gausus. Šią pramogą kasmet paruošia dusetiškis pokštinninkas Henrikas Ragėnas.

Rimtosios lenktynės dviejų "klasų": vietiniais bėgūnais ir vadinamaisiais Orlovo ristūnais ("ristūkais"). Vietinių klasėje ir vėl (jau šeštą kartą) pirmą vietą laimėjo 66 metų amžiaus dusetiškis, senas lenktynininkas Juozas Likša, o ristūnų klasėje — zarasiškis Eduardas Minkevičius (penktą kartą). Likša 1600 metrų (1 mylią) nuvažiavo per 2 minutes ir 48.6 sekundes (vidutinis greitis 34.164 km. arba 21.23 mylios per valandą), O Minkevičius — per 2 minutes ir 40 sekundžių (36 km. arba 22.37 mylios per valandą).

Grupinėse varžybose pirmą vietą, kaip ir pridera, laimėjo dusetiškiai, antrąją — zarasiškiai, trečiąją — rokiškėnai, ketvirtąją — uteniškiai.

Dail. J. Pautienius — Pavakarys. Jo kūrinių paroda vyksta Čiurlionio Ansamblio namuose Clevelande.

BALTŲ DRAUGIJOS SUVAŽIAVIMAS

(Mūsų bendradarbio Europoje)

Vokietijoje veikianti "Baltų Draugija" vasario viduryje surengė Lueneburge, Ostdeutsche Akademie patalpose, savo ketvirtąjį suvažiavimą, trukusį tris dienas. Jo metu buvo skaitoma visa eilė paskaitų, kurių vedamoji mintis buvo: "Rytų Europa ir europinio apsijungimo idėja". Iš lietuvių pusės paskaitą laikė redaktorius — muzikas Valteris Banaitis, kalbėjęs apie europinę mintį anapus geležinės uždangos. Pasinaudodamas atbėgėlių iš "anapus" apklausinėjimų duomenimis, jis išvedė, kad taip pat Maskvos pavergtų tautų tarpe europinio apsijungimo idėja yra gyva ir teigiamai vertinama. V. Banaičio paskaita susilaukė didelio pritarimo, kaip ir iš viso šis tautietis savo vispasiūsiu išsilavinimu ir minčių originalumu yra pasidarys vienu iš stambiausių ramsčių "Baltų Draugijos" veikloje.

Kaip ir anksčiau, taip ir į šį suvažiavimą atvyko Vokietijos užsienio reikalų ministerijos atstovas, tuo įrodymas Vokietijos vyriausybės susidomėjimą "Baltų Draugijos" veikla. Buvo taip pat federalinės pabėgėlių ministerijos atstovas. Lygiu būdu į suvažiavimą atvyko buvęs federalinis ministras W. Kraft parlamento narys ir vienas iš "Baltų Draugijos" globėjų.

Suvažiavime buvo perskaitytas Lietuvos diplomatinės tarnybos atstovas suvažiavime dalyvavo pasiuntinys patarėjas Dr. A. Gerutis. Suvažiavimas pareiškė padėką už uolų bendradarbiavimą dipl. chemikui K. Drungai, Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkui, kuris kovo 23 d. išvyksta į Ameriką.

Balandžio mėn. "Baltų Draugija" rengia pabaltiečių "kultūrinės dienos" Muensteryje, Vestfalijos universitetiniame mieste. Pereitą rudenį tokios dienos buvo surengtos Wuerzburgėje.

"Baltų Draugija", siekdama vokiečių ir baltų tautų artimo bendradarbiavimo, atlieka itin svarbų darbą, kurį kiekvienas lietuvis turėtų paremti. Todėl būtų pageidautina, kad ypač Vokietijoje gyvenantieji lietuviai gausiai dėtųsi prie draugijos. Tarp kitų pabaltiečių, deja, lietuvių-vokiečių skyrius narių skaičiaus atžvilgiu yra mažiausiai

kestis yra 6 vok. markės metams. Draugija leidžia biuletinį, kuris skelbia vertingų žinių apie pabaltiečių kultūrinį gyvenimą.

Vasario 14 d. "Baltų Draugijos" suvažiavimo dalyviai iš Lueneburgo buvo nuvykę į Hamburgą, kur dalyvavo tenyksių lietuvių surengtame Vasario 16 d. suaktyvėjimo minėjime. Pats minėjimas ėjo pakilia nuotaika ir "Baltų Draugijos" nariams paliko gilų įspūdį.

Naujausios žinios

Amerikos gynybos sekretorius McElroy pareiškė, kad netikėtai užpuolimas prieš Ameriką vargiai ar yra įmanomas, nes plataus masto karinis bei raketinis puolimas šių dienų ginklais reikalauja tiek daug pasiruošimo, kad nesusektas puolimas yra sunkiai įmanomas.

Rvšium su kalbomis apie galimą ginkluotą konfliktą viena žinia galinti būti būdingu sovietinių pasirošimų ženklui: gerai informuoti Varšuvos komunistų sluoksniai prasiuria, kad maršalas Žukovas galis būti ištrauktas iš "užmiršties" ir pastatytas raudonosios armijos priekv. kaip "sovietų tautinio vieningumo" irodymas. Tai yra atsitike du kartu, kada Sovietijos diktatoriams buvo prireikę remtis kariuomenės jėga: II Pas. karo metu ir po Stalino mirties.

Buvęs demokratų kandidatas į prezidentus Stevenson Bostone pasakė, kad kai prezidentas Eisenhoweris sako, kad Amerika nusileis jėgai, jis kalba visų amerikiečių vardu ir Sovietams turėtų įsidėmėti. Jis ragino vakarų valstybes kietai laikytis Berlyno ir Vokietijos klausimu, ir įspėjo Sovietus, kad nepertempų Amerikos kantrybės.

Danija nutarė sumažinti išlaidas krašto gynybai.

Prancūzijos vyriausybė pakartojo savo solidarumą vakarų valstybėms visais Vokietijos klausimais. Šis pareiškimas buvo padarytas po prezidento de Gaulle susitikimo su kancleriu Adenaueriu.

JAV pasirašė abipusės gynybos sutartis su Iranu, Turkija ir Pakistanu. Visi trys yra Bagdado pakto nariai. JAV ligšiol dalyvavo įvairiose Bagdado pakto komisijose. Paktas buvo pasirašytas 1955 m., JAV priitarant, tačiau pačiai neįstojant, kad nesuerzintus arabų. Pakto buvo siekiama sujungti NATO gi ir SEATO, kurio nariu buvo Pakistanas, gynybos organizacija. Praeitą savaitę pasirašytomis sutartimis sudaroma gynybos juosta išilgai pietinių Sovietijos sienų.

Kai kurie skeptikai pastebi, kad gynybos juosta nebūianti efektinga, nes sovietai vistiek jau pasiekę laimėjimų arabų kraštuose — Egipte, Sirijoje, Jemene. Tačiau, iš kitos pusės pažvelgus: jei Iranas nebūtų priklausęs Bagdado paktui, labai abejotina ar jis taip drąsiai būtų atsisakęs pasirašyti 50 nepuolimo sutartį su Sov. S-ga ir pasirašęs dartinę sutartį su JAV, kai sovietų ambasadorius prieš 10 dienų paskelbė, kad Iranas bus laikomas "priešo" kraštu, jei tą sutartį pasirašys.

J. LIKŠA

E. MINKEVIČIUS

Šių metų vasario 22 dienos žirgų lenktynių vaizdas Dusetose, ant Sartų ežero. Viršų lenktynių nugalėtojai.

Published semi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIS, Inc. (Non-profit), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telephone:

HENDERSON 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.

Editor-in-Chief: Balys Gaidžiūnas. Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.

Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915. Single copy — 10 cents.

Dukart savaitinis, leidžiamas VILTIES. Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Džos (Inkorp. ne pelnui), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas: HENDERSON 1-6344. Išleina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais.

Vyr. redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.

Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Isteigtas 1915 metais. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Redaktoriai: Vyt. Gedgaudas ir J. P. Palukaitis.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), R. Mieželis (Chicago), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

JAUNIEJI DAINININKAI, ATEINA JŪSŲ EILĖ!

BALYS GAIDŽIŪNAS

Jau senokai Dirva garsinasi, kad gegužės 2 d. ji rengia jaunųjų Kanados ir JAV dainininkų konkursą. Tas konkursas įvyks Clevelande, Slovenian Auditorium salėje. Konkurso prarvesti sudaroma specialistų komisija. Taip pat į geriausių dainininkų parinkimą turės įtakos ir visi konkurso žiūrovai, kurie prie įėjimo bilieto gaus ir balsavimo lapelius. Komisijos narių ir žiūrovų balsavimo duomenimis ir bus atrinkti geriausieji jaunieji dainininkai.

Iki šiol mes susilaikėme nuo platesnio konkurso garsinimo, nes turėjome ir taip gausybę įvairių darbų. Ir dabar dar prieš akis Vilties Draugijos namų ir Dirvos ofsetinės spaustuvės atidarymas. Bet tai jau įvyks už kelių dienų, todėl atėjęs pats laikas apie rengiamą konkursą plačiau kalbėti ir jam geriau pasiruošti. Tos septynios savaitės bematant prabėgs. Gegužės 2-oji jau ne už kalnų.

Rengiamam konkurse gali dalyvauti moterys ir vyrai, studijuoją dainavimą, nevyresni kaip 26 metų. Konkurso metu jie turės padainuoti tris savo pasirinktas dainas. Viena iš dainuojamų dainų turi būti lietuvių kompozitorių kūrinys. Kitos dainos ar operų arijos, gali būti ir svetimų autorių kūriniai, bet sąlyga, kad viena iš jų taip pat būtų dainuojama lietuviškai. Rengėjai džiaugtųsi, kad ir antroji būtų dainuojama lietuviškai, bet kadangi daugelis dainavimo mokslus eina svetimose mokyklose, tat nedarys konkurse išskyrimą, jei bus dainuojama ir originale dainos parašymo kalba.

Konkurso dalyviams rengėjai yra paskyrę tris premijas. Pirmoji premija — geriausios ar geriausio dainininko vardas ir \$300.00 dovana. Antroji premija — \$200.00 dovana ir trečioji premija — \$150.00 dovana. Taip pat konkurso rengėjai sudarys sąlygas trims dainininkams, laimėjusiems premijas, jų koncertus surengti didesnėse lietuvių kolonijose ir tuo pačiu šiek tiek užsidirbti mokslui reikalingų pinigų.

Pranešdami pagrindines konkurso sąlygas ir premijas, mes kviečiame jaunuosius dainininkus ir dainininkes tuoj registruotis Dirvoje. Registracija turi būti atlikta iki balandžio 18 d. Iki to laiko turi būti visi išregistruavę, Dirvai pranešę balso rūšį, atsiuntę savo

lankomos mokyklos adresą, laikraščiu tinkančią fotografiją.

Jei atsiras tokių jaunųjų dainininkų, kurie konkurse norėtų dalyvauti, bet sudaro sunkumų su kelionės išlaidoms, tie nedelsdami apie tai praneša Dirvos redakcijai. Mes dėsime visas pastangas, kad pagelbėtume ir konkursą atvykti. Atvykę į Clevelandą konkurso dalyviai bus apgyvendinti lietuvių šeimose ir jokių papildomų išlaidų neturės. Į konkursą reikės atvykti vieną dieną anksčiau, kad čia galėtų parepetuoti su akompaniatorium. Jei kas asmeniškai lešomis atsiųs savo akompaniatorių, tas galės atvykti tik konkurso dieną.

Mes kviečiame jaunuosius dainininkus ir dainininkes jau dabar, nelaukiant, registruotis. Taip pat kviečiame ir vyresnius šį konkursą rengiant mums, kiek tik galima, patalkinti. Ypač padėdinti konkurse dalyvauti, kad savo sugebėjimais jaunieji talentai prisiskintų platesnį kelią pasirinktai garbingai, bet ne lengvai profesijai.

Laukiame atsiliepiant.

GAVOME 170 NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Dar būtina reikia 330

Mes kviečiame visus į talką sudaryti tvirčiausias sąlygas laikraštį gerinti. Ir ne tik gerinti, bet ir dažniau leisti.

Prie šio kvietimo yra dvi atkarpos. Peržiūrėkit jas ir užpildykite. Juk tikrai turite artimųjų ir pažįstamų, kurie dar Dirvos neskaito. Tik neatidėliokite rytdienai. Tegu ir juos Dirva lanko. Gavę Dirvą jie įsitikins kad geresnio lietuviško laikraščio nėra.

Rekomenduoju Dirvą siųsti mano geram pažįstamam:

(Duoti pilną adresą)

Rekomenduotojo adresas

Sporto žvaigždės tuokiasi ir auga

Kai pereitą vasarą Jonas Pipynė, Lietuvos greitakojis, pasižymėjo Paryžiuje, o Aldona Kareckaitė laimėjo šuolininkų į vandenį Europos čempionės titulą, jau buvo kalbama, jog "tarp jų kažkas yra"... Štai ir pasitvirtino: vestuvių svečiams šaukiant "kartu, kartu!", jaunavedžiai saldina svečių nuotaiką. O dešinėje — Kauno buvusios "Aušros" devintokė (= penktokė) penkiolikmetė plaukikė V. Daniūnaitė, ką tik nugalėjusi varžoves iš visos Sovietijos ir laimėjusi 200 metrų krūtine plaukimo čempionės titulą.

žiuoti kur nors kitur išsi-miegoti.

Automobiliui pasijudinus policininkas kiek atsiliko, ir užgesinę šviesas sekė automobilį, kuris padaręs lanką sugrįžo į tą pačią vietą. Policininkui kilo štarimas. Įsakęs vyriškiui išlipti iš automobilio pareikalavo pasakyti tikrąją priežastį. Vyriškis sumišęs prisipažino, jog stebįs moterį skersai gatvės esančiam name. "Ponuli, moteris skersai gatvės yra mano žmona, jei taip nori pamatyti tai eime", — ir paėmęs už apykaklės nusivirė. Pradaręs duris pašaukė savo žmoną: "Čia yra kažkoks vyrukas, kuris sakosi norįs tave pamatyti." Kai žmona pasirodė policininkas sukomandavo: "Jinai yra čia. Gerai pasižiūrėki. Dabar nėsiskindis iš miesto ir daugiau nebesugrįžki!"

Vienas Ohio ūkininkas rengė taip vadinamą "Eggnog" gėrimą, kuris susideda iš kiaušinių ir degtinės. Ūkininkas nepagaillėjo nieko, bet ypač degtinės idėti į gėrimą. Vakare, susirinkus prie židinio, senelė paprašė jos įprastos pieno stiklinės. Tik tada buvo pastebėta, jog visas pienas su naudotas tradiciniame gėrimui. Nesant kitos išeities buvo nutarta nieko nesa-kant senelė duoti "pagerinto pieno." Senelė išgėrus kelius gurkšnius paprašė, jog jai būtų leista pasakyti kelius žodžius. Visiems pritarus senelė pareiškė: "Niekad neparduokit tos karvės, kurios pieną dabar geriu."

Kalamazoo miesto teisėjas paleido nenubaudęs 70 metų amžiaus vairuotoją, kai šis pasiaiškino, jog iš susiaudinimo užmiršęs užsidėti akinus. Jis sakėsi skubėjęs savo 30 metų amžiaus žmoną vežti į ligoninę, kur ji pagimdė septintą kūdikį.

Vienas Connecticut valstybės gyventojas atrado savo pavogtą automobilį ir rašteli, kuriame prašoma nepalikti raktų, nes tokie dalykai kai kuriuos veda į pagundą.

Vienas anglas buvo nubaustas \$5.60, jog paliko automobilį be atsarginio stabdžio. Jis bandė teisintis, kad netoli buvęs policininkas taip spoksojo į jį, jog šis iš susijaudinimo užmiršo ir stabdį.

Du jauni italai susiginčijo dėl merginos. Pagaliau nutarė ginčą išspręsti originaliu būdu: kuris daugiau suvalgys mėsos. Apetitui

NELIESKIM KITŲ NUOSAVYBES

J. Lūžio ketvirtajame pranešime "iš korespondencinio seimo" skaitome, kad to "seimo" dalyviai, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos nariai "linksniuoją" ne tik Dirvą, bet ir dar ke-turius periodinius leidinius, juos vertindami, galbūt, kritikuodami ir net siūlydami planus jiems perorganizuoti.

Teisingai J. Lūžys pabrėžė, kad Dirva ALT S-gai yra ne tik savas, bet ir nuosavas laikraštis, kadangi formalioji Dirvos savininkė, Vilties draugija, susideda iš: ALT S-gos, jos skyrių, ir jos narių (tik vienas kitas Vilties narys nėra tuo pačiu metu ir ALT S-gos narys). O visi kiti minėti leidiniai yra arba kitų organizacijų, arba privačių asmenų nuosavybė.

Jeigu kas turi gerų patarimų anieks savininkams, kaip jie turėtų savo leidžiamus laikraščius tvarkyti, gali juos jiems ir pasakyti: gal priims, o gal pasakys "nesikiškite į mūsų reikalus"... Bet ALT S-gos seimo (normalaus, ar tik korespondencinio) ribose tų kitų laikraščių reikalus svarstyti jokių požiūrių nedera. Nebent katras iš jų viešai ar neviešai iškeltų iš-kabėlę "For sale", kaip kar-

sužadinti suvalgę po tris lėkštes makaronų, keptą viščiuką, 20 dešrelių, 10 kiaušinių ir lėkštę saldžių pyragaičių. Po to pradėjo valgyti mėsą. Po trijų valandų ir 15 porcijų mėsos vienas pasidavė. Tačiau laimėjimas nebuvo galutinis, nes mergaitė, pabugusi tokių valgančių jaunių, atsisakė su jais draugauti.

Praeitą pavasarį vienas Grand Rapids miesto gyventojas pardavė namą, kuris buvo naujai tiesiamo kelio viduryje. Po ilgo ir atsargaus tyrinėjimo nusipirko kitą, tikėdamasis, kad tenai jokie keliai nebepalies. Šiomis dienomis Michigan pakelbė naujai tiesiamų kelių planus. Vienas iš naujai numatomų kelių kaip tik eis per minėto piliečio gyvenamąjį kambarį.

tais ir pasitaiko. Tik tada būtų pagrindo teirautis kainos ir svarstyti, pirkti ar ne...

TAS PATS DR. P. GRIGAITIS!

Lietuvos Enciklopedijoje (XVI knyga, 61 pusl.) parašyta: "Lietuvių Kongresas Demokratinei Tvarkai Atsteigti įvyko 1936 m. VI. 20-21 Clevelande. Jo mintį iškėlė St. Michelsonas Keleivyje. Kongrese dalyvavo 345 organizacinių vienetų 382 delegatai, kurie atstovavo 71,000 lietuvių. Paskaitas skaitė: Dr. P. Grigaitis, A. Bimba, Dr. A. Rutkauskas ir R. Mizara. Kongresas buvo surengtas vad. "bendro fronto", sutarus socialistams, komunistams ir kt. kairiesiems kovoti prieš tautininkiškąjį Lietuvos režimą. Kongresas sudarė veikimo komisiją iš 7 asmenų, rinko perversmui aukas ir veikė iki 1940 VI. Sudaryto fondo lėšos, išsiskyrus nuomonės dėl krašto okupacijos ir laisvės, liko išalusios".

Tarp kitų čia išvardintų asmenų, rodos, yra tas pats Dr. P. Grigaitis, kuris dabar yra ALTo sekretorius.

Aš, kaip Dirvos nuolatinis skaitytojas ir norėčiau Dirvos skiltyse rasti atsakymą, kaip galima suderinti Dr. P. Grigaičio buvusią veiklą su dabartine Lietuvos laisvinimo veikla.

Ar nebus čia Dr. P. Grigaičio laužimasis į atviras duris, nes kodėl dabar jam parūpo Lietuvą laisvinti iš tokio režimo, kokį Dr. P. Grigaitis ir jo bendrininkai komunistai norėjo įvesti jau 1936 metais.

O gal dar būtų geriau, kad Dirvoje būtų atspausdinti LE paskelbti daviniai. Iš to plati lietuviškoji visuomenė gal pasidarytų atitinkamas išvadas.

Mane kiek įdomauja toji užsaldyta suma pinigų. Jeigu tie pinigai yra pas komunistą Bimbą, tai čia kiek blogiau, bet jeigu pas jo bendrininką P. Grigaitį, kuris dar sukinėjasi ALTe ir suka visą jo ratą, gal dar ir būtų galima nors dalį tų pinigų "atsiūlyti" ir pavesti Balfui, kuris reikalingas didelių sumų lietuviams Sibire šelpti.

V. Gudaitis, Chicago

KOKS ČAPLIKAS?

Ar tas inž. A. Čaplikas, kuris siūlė nulietauvinti Bostono lietuvių klubą, yra tas pats Čaplikas (Chaplikas), SLA veikėjas, kandidatavęs į SLA izdininkus? Jeigu taip, tai toks veikėjas, atsiūduos SLA vadovybėje gal bandytų nulietauvinti ir tą seniausią lietuvių organizaciją. Labai svarbu išsiaiškinti.

SLA narys iš New Jersey

LINKĖJIMAI DIRVAI

Dirvai vis labiau gražėjant išvaizda ir turiniu, siūniu aprašymą ir nuotrauką iš Čikagos gyvenimo. Juk daug mieliau matyti vaizdus iš lietuviško gyvenimo, negu baldų krautuvės reklamas ir mirties pranešimus.

Labai miela žinoti, kad mūsų jaunimo ir senimo darbai bei problemos lietuviškuose reikaluose randa vietos Dirvoje be honorarų, ir nekeliauja į šiukšlių dėžę, užleidžiant vietą skelbimams, pagal Čikagos "paskutines madas".

Ypač malonu skaityti ir rašyti į Dirvą ir todėl, kad ji savo turiniu ne karto nėra spaudžiusi į veidą tam kraštui, kuriame mes gimime ir užaugome. Linkiu Dirvai kuo geriausios sėkmės ir stiprybės!

Jūsų Bronius Juodelis, Chicago

Patriotinių legendų vainikas

Gabija, Ilgasalio (Long Island) gilumon iš Brooklyn'o išsikėlusio leidykla, parūpino gerą dovaną šimtanuosišmintinės lyriškai romantiškos patriotikos mėgėjams: išleido rinkinį legendų apie Lietuvos senovę. Tai devyni mūsų laikais gyvenusių ar tebegyvenančių devynių lietuvių rašytojų kūriniai, literatūriškai atkurti ar sukurti pasakojimai apie Lietuvos narsuolius, gynėjus, valdovus, tėvynės meilę, jai pasiaukojimą ir patriotinių idėjų simbolius.

Beveik visi tie kūriniai nebe nuo vakar žinomi ir populiarūs, nors atmintyje gal kiek ir išblėso. Tik viena iš devynių legendų (P. Jurkaus) bene pirmą kartą spausdinama.

Gero rašytojo prideramai apdorotos legendos vertinimas glūdi ne vien jos turinyje. Jaunesniam šių laikų skaitytojui pasakiškai išdailintas heroizmas gali ir nedaryti tokio paties įspūdžio, kokį darydavo tas pačias legendas skačiosiems prieš apie 40 metų. Bet legenda, literatūriškai gerai apdorota legenda, pasižymi (privalo pasižymėti!) ir rūpestingai išpuoselėtu stilium, gražia, taisyklinga kalba. (Nėra gero stiliaus be geros gramatikos!). Toki skaitiniai lietuviško rašto skaitytojams, ypač jauniems, teiktini ir naudingi, kaip proga pasiskoningti gražia kalba ir geriau ją sau įsikiepyti.

Gabijos "Karaliaus Vainikas" beveik ištisai yra toks skaitinys. Pavyzdingas savo stilium, kalbos grynumu ir dainišku (šiek tiek net "kalevališku") ritminumu yra V. Krėvės "Milžinkapis". Jo tarmiškumai, žinoma, ne kitiems sektini, bet jo pavartoti skoningai ir stiliaus požiūriu prasmingai. Be priekaištų ir Vaižganto "Vilniaus pilies pasaka", Šatrijos Raganos "Živilė", A. Vienuolio "Medvėgalis", A. Vaičiūlaičio "Karaliaus Vytauto vėliavnešys Kaributas". Pas A. Vaičiūlaičį, tiesa, kyšo vienas apgailėtinas "gi" pavartojimas, lyg rusiško "že" vertimas: "Kaributą... Pukaverą pririšo... apstatė sargybomis. Totoriai gi (= O totoriai) užė ir lalėję visą naktį". Apgailėtina, kad toki rusiška, mūsų kalbai svetima dalelytė "gi" vartoseną yra plačiai įsikerojusi

si ne tik laikraščių, bet ir dailiosios literatūros kalboje.

N. Mazalaitė, gražiai mūsų literatūroje pasižymėjusi le g endininkė, pagerbiamosios prakalbose ne be pagrindo tituluojama "mūsų Selma Lagerloef", iš savo pasakojimų stiliaus nelabai tesistengia išrąvėti vadinamojo "inteligentinio žargono" piktžolių ir apščiai jame palieka nesektingų pavyzdžių. Sakysim: "...takas vedė į tokias klampynes, jog pačiam savęs ėmė baimė būti tenai" (47 psl.), arba: "Vainikas buvo radęs savo kapą" (t. p.). N. Mazalaitės stilius (?) dažnai vado vaujasi visiškai kitokiomis sakinių jungimo, skyrybos, laikų ir linksnių vartojimo taisyklėmis (?), negu lietuvių kalbos gramatikose išdėstytosios, ir kažin ar tikrai geresnėmis. Pavyzdžiui: "Ant kalno... buvo sukurta laužas. Vien tik tai sakuoti medžiai sukraudžio, derva ir smala ir tiek daug. kad galėjo į plėnis sudėginti dvylika stumbrų. Ir to nebuvo gana, ant paties Vainiko užpylė garuojantį skviti, kurį senas alchemikas gamino naikinti bet kokį metalą ir brangųjį akmenį — šitas laužas buvo paskutinis visokiam daiktui, jie galėjo nusiraminti". (46 psl.).

Rašytojai kartais pyksta ant tų, kurie priekaištauja dėl gramatikos dėsnių nesilaikymo. Esą, gramatikos taisyklėmis sukaustytas stilius netenka grožio, įdomumo, individualumo ar dar kažko. Bet gramatikos nepaisymas nei grožio, nei įdomumo neprideda (nebent "individualumo" kiek parodo, nes pademonstruoja, kurių kalbos klaidų rašytojas nevengia). Priešingai, neteisingai vartojant sutartinės minties reiškimo priemonės, dažnai pasakoma ne tai, kas manyta pasakyti...

Pasakose, legendose pasakojama apie dalykus, kurie neva kadaise buvo. Tam kalboje yra skirtas paprastas būtasis laikas. Retai kada čia tinka būtasis atliktasis ar esamasis atliktasis laikas. Ir čia, ką tik cituojant pavyzdį, kai piktadarių su Vainiku atėjo prie raganų kalno, laužas juk dar nebuvo sukurta: jie patys laužą sukūrė. Į tą laužą nebuvo iš anksto sukurta vi-

si pasauly ar bent toj girioj buvę sakuoti medžiai ir derva, o tik piktadariai tada, laužą bekurdami, prikrovė sakuotų medžių, dervos, ir tiek daug, kad...

Gramatikų autoriai ne tyčia išgalvoja vadinamąjį dailies kilmininką, o tik nurodė, jog toks lietuvių kalboje yra, ir yra ne be prasmės. Žodžio menininkams privolu mokėti tą kalbos formą tinkamai pavartoti, kur pasakytinoji mintis jos reikalauja.

Kai išskaičiavus, ką į tą laužą krovė, pridedama dar "ir tiek daug", bet prieš tai nėra kablelio, tai reiktų suprasti, jog autorė norėjo pasakyti, kad be sakuotų medžių, dervos ("ir smalos") krovė ir dar daug kažinko... Tik kablelių padėjus, būtų pasakyta, jog "ir tiek daug" kalba apie sakuotų medžių bei dervos kiekį.

Be to, "derva ir smala" yra gerame stiliuje neleistinas pleonazmas, kadangi derva ir smala yra visiškai tas pats, tik derva — lietuviškas (žemaitiškas?), o smala — aukštaičių prisavinintas slaviškas tuo paties dalyko pavadinimas.

Skaitvardžiai linksniuojami, taigi ant tokio laužo galėjo sudėginti dvylika stumbrų, o ne dvylika stumbrų galėjo ką nors kitą sudėginti.

"Ir to nebuvo gana" yra visai baigtas vientisinis sakiny. Yra aiški taisyklė, kad toks sakiny nuo kito sakinio skiriamas tašku, ne kableliu. (Šiuo atveju dar būtų pateisinamas ir dvitaškis, jei sutiktumėm, kad skysčio pylimas ant Vainiko buvo išvada iš "nebuvo gana". Tada tai būtų paremiamasis sakinių sujungimas).

Toliau, kai skaitai tą, kas parašyta, neišvengiamai įgyji įspūdį, kad piktadariai — (Vainiko vagys) vedžiojosi su savim ir alchemika, kuris laužą bekuriant gamino tam tikrą skystį, kurį visą piktadariai ant Vainiko ir užpylė. Bet iš ankstesnio pasakojimo neatrodo, kad alchemikas būtų su tais vagimis vaikščiojęs ir vilkęs su savim savo laboratoriją... Turbūt to nepaprasto skysčio alchemikas jau buvo pagaminęs anksčiau, ir piktadariai jo buvo tik su savim

kiek pasiėmę. Štai čia kaip tik jau ir reiktų ne papras-tai būtojo, o būtojo atliktojo laiko. O kadangi nežinia, ar piktadariai suvartojo visą skystį (kiek tik alchemikas buvo jo pagaminęs), tai geriau būtų tikę pasakyti, kad jie ant Vainiko užpylė skysčio (dailies kilmininkas), arba aplaistė skysčiu.

Nepripažįsta N. Mazalaitė ir tikslo naudininko. Atrodo, kad ji sakytų: "Pasiėmiau lazda šunis (turėtų būti šunims) atsiginti", "Duok skepetaitę ašaras (t. b. ašaroms) nusišluostyti"... Ji rašo, kad alchemikas gamino skystį naikinti metalą ir brangųjį akmenį, o ne metalui ir brangiajam akmeniui. Laužas, anot N. M., tinka kepti avinus, ne avinams...

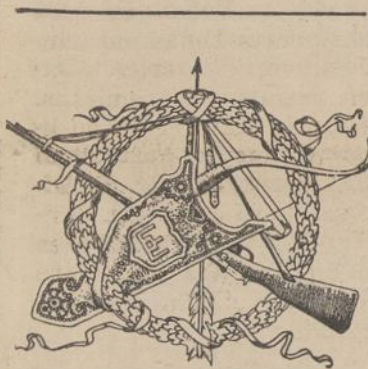
Jeigu tai "revoliucija", tai ne prieš gramatiką, ne prieš kalbininkus, o prieš pačią mūsų kalbos dvasią, kurios iš kur nekur, o iš rašytojų kūrinių laukiame išryškintos, išdailintos, bet ne sužalotos.

Savo turinui legenda graži, patriotiška, nestinga joje net ir politinio pamokymo. Žodžiu sakant, ji patenkina visą eilę estetiinių ir net utilitarinių reikalavimų. Tik kad ta kalba būtų rūpestingiau patvarkyta...

P. Jurkaus "Baltojo žirgo pasaga" (legenda apie Lietuvos Vyčio kilmę) šaukiasi pastabų ir kitais požiūriais. Dėl to pasikalbėjimas apie ją atidėtas kitam kartui.

— vr.

*) KARALIAUS VAINIKAS, Legendos ir padavimai, Išleido GABIJA, 1958 m.

KARYS
LIETUVIŲ KARIŲ
VETERANŲ MĖNESINIS
ŽURNALAS

Gausus paveikslais ir straipsniais iš Lietuvos istorijos ir karinės istorijos. Metams — \$6.00; rašyti: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Iš Montrealio Dramos Teatro statytos "Milžino Paunksmės": "...Jei lenkai sutrukdytų Vytautui užsidėti Lietuvos karaliaus vainiką, tai aš, Romos imperatorius, remdamasis vainikų dalinimo teise, nusišiu jam tokį vainiką", — įspėjamas Jogaila.

"Milžino Paunksmei" praėjus

Montrealio Lietuvių Dramos Teatras, režisuojamas B. Pūkelevičiūtės, vasario 28 d. Priskėlimo parapijos salėje suvaidino Balio Sruogos trijų veiksmų, devynių paveikslų istorinę kroniką "Milžino Paunksmė", nukeldamas žiurovus į XV šimtmetį ir parodydamas, kas atsitiko tąsyk, kai Lietuvos kunigaikštis Jogaila išvažiavo į Lenkiją užkuriomis. Kylančiai Vytauto galybei pasipriešina visas Krokuvos dvaras su lenkų didžiūnais, bajorais, vojevodom ir aukšto rango dvasiškiais.

Ypač čia užintriguoja žiurovą Krokuvos vyskupo Zbignievo Olesnickio veikla, kuris ėmėsi darbo žutbut neprileisti Vytautui užsidėti Lietuvos karaliaus vainiką. Ir kai jau Vytautas gulėjo mirties patale, jis išdžiū džiūgavo: "Ir bus su Lietuva kita kalba — iš unijos liks tik vaivadytė..." Jis per visą veiklą figūruoja centrinėje vietoje ir nepalaužiamai visur gina tik lenkų interesus, o apie pagoniškos Lietuvos suverenumą nė nenori nieko gir-dėti.

Nejučiomis taip ir išplaukia mintis, primenantį lenkų kardinolo Wyszyńskio sugalvotą kalėdinę "dovanelę" lietuviams per naują išrinktą popiežių Joną XXIII, kuri dabar tebejudina mūsų visuomenę.

Grįžtant prie buvusio spektaklio aprašymo, tenka pasidžiaugti, kad Montrealio Liet. Dramos Teatras stato tokius gražius veikalus, kuriais atskleidžia mū-

sų žymių rašytojų mintį ir tuom pačiu sustiprina patriotinę dvasią, ryžtą ištęsti kovą dėl savo tautos teisiu ir jos garbės. Didžiųjų ir tuom, matydami turį savo tarpe sąmoningų ir veiklių žmonių, kurie, nesigailėdami poilsio valandų, net kartais ir pinigų, aukojasi kultūrinei veiklai plėsti ir ugdyti. Tokie žmonės yra brangūs, ir visuomet laukiami jų daugiau atsirandant.

"Milžino Paunksmėje" nepasirodė Vytautas visame savo kilmingame paveiksle, o paliekama patiems žiurovams susivokti jį esant to laikmečio politinėje krašto situacijoje. Toks buvo autoriaus noras. Ir scenovaizdžiu nedaryta, tenkintasi vienu paveikslu-daliniu vaizdu lenkų karališkame dvare, tačiau visi personažai įvilkti į to laikmečio atitinkamą rūbą.

Spektaklis praėjo visapusiškai geru pasisekimu ir paliko torontiešiams geriausi prisiminimai. Visuomenė gausiai dalyvavo, tačiau joje permaža matėsi mūsų jaunimo. Tėvai turi žinoti, kad yra nusidėjimas lietuvių, vykstant į tokius parengimus, jaunimą palikti prie televizijos ar prie pečiaus trintis.

Šis veiklas rekomenduotinas ir kitoms lietuvių kolonijoms. Toronto lietuvių CARITAS vadovybei priklauso nemažas nuopelnas už Montrealio sambūrio pakvietimą ir šio veikalo parodymą vietos visuomenei.

J. Bubelis

VESTUVIŲ NAKTIS

FRANK O'CONNOR

(3) Pradėjus temti, nuo jūros papūtė silpnas vėjas, ir Denis pradėjo kliedėti, visą laiką šaukdamas jos vardą. "Winnie" buvo tas vardas, ir aš pirmą kartą jį išgirdau. "Ką jis ten šaukia?" klausė Sean. "Mokytoją", atsakiau, "nors jos vardo tikrai nežinau, bet ką gi jis daugiau šauktų." — "Tai blogas ženklas", kalbėjo Sean. "Naktį, kai vėjas sustiprės, bus dar blogiau. Gal būtų geriausia nueiti namo, atsivesti vaikus ir jį vėl surišti, kol dar tebėra ramus". Ir tą akimirka man kažkas dingtelėjo, ir aš pasakiau: "Galbūt jis aprimtų, jei ji minutei čia užsuktų." — "Galim pabandyti", atsakė Sean. "Ir jei mergina yra geros širdies, ji ateis".

Sean nuėjo jos pakviesti. Aš nebūčiau turėjusi tiek drąsos ją prašyti. Jos mažutis namelis stovėjo ant kalno briaunos; jūs galite jį pamatyti, grįždamas tuo pačiu keliu; ten buvo mažas darželis, kurį naujasis mokytojas užleido piktžolėmis. Ir Sean žodžiai buvo teisingi, nes su Deniu darėsi vis blogiau, ir jis šaukė, perrėkė audrą, mes turį jam pakviesti Winnie. Sean negrįžo ilgesnį laiką, o gal tik atrodė ilgai, nes aš galvojau, kad ji bijosis atvykti. Yra daug tokių, ir jų negalima kaltinti. Bet aš išgirdau jos žingsnius, kuriuos taip gerai pažinojau, pribėgau prie durų ir norėjau atsiprašyti už trukdymą, bet, vos tik atsidarius durims, Denis garsiai sušuko jos vardą, ir verksmas palaužė mane atsiminus, koki linksni esame buvę visi trys drauge.

Aš negalėjau nieko pasakyti, ir ji pro mane nuėjo į miegamąjį. Jos veidas buvo baltas, kaip ta siena. Žvakė degė ant komodos. Jis šaukdamas atsikuko, ir jo akyse siautė pamišimas, bet staiga jis nurimo, pamatęs ją pasilenkusią ties juo, sutaršytai nuo vėjo plaukais. Aš įėjau į kambarį paskui ją ir viską girdėjau. Jis ištisė į ją rankas, dar raudonais nuo virvių riešais, ir sušnibždėjo:

"Winnie, mano meile, ar ne ilgai buvai nuo manęs pasitraukusi?"

"Taip, Deni, ilgai", atsakė ji, "bet tu žinai, kad aš negalėjau kitaip".

"Nepalik manęs daugiau, Winnie", pasakė jis ir nutilo, akis įsmeigęs į ją, atsėdėdus ant lovos. Sean Donoghue atnešė man mažąjį krėsluką, ir mes visi trys susėdė kalbėjome, tik Denis nekreipė į mus dėmesio, be pertraukos spoksojodamas į ją.

"Winnie", staiga prabilo jis, "gulk čia, šalia manęs". "Bet", pradėjo jam aiškinti Sean, "ar tu nežinai, kad vargšė mergina pavargusi po dienos darbo? Ji turi eiti namo".

"Ne, ne, ne", šaukė Denis, ir baisaus pamišimo žiburėliai sublizgėjo jo akyse. "Pučia stiprus vėjas, ir dabar ne tokia naktis, kad ji galėtų per lauką eiti. Leiskite jai šalia manęs miegoti. Leiskite jai palįsti po mano apklotu, kad galėtų jai sušildyti".

"Ak, ak, panele Regan", kalbėjau aš, "man labai skaudu, kad pakvietėme jus. Tai ne mano berniukas kalba, tai pamišimas jame. Aš nueisiu ir pakviesiu Seano sūnus, kad jie vėl surišų jį".

"Ne, ponio Sullivan", pasakė ji ramiau balsu, "nedaryk to. Aš pasiliksiu čia, ir jis tuoj užmigęs. Ar ne, Deni?"

"O taip, taip", atsakė jis. "Bet ateik pas mane po apklotu. Baisiai pučia pro durų apačią".

"Būtinai, Deni", kalbėjo ji, "jei prižadi, kad tuoj užmigi".

"O Viešpatie", sakiau. "Visi pamišo. Mergaitė, esi mano globoje, ir ką aš turėčiau pasakyti tavo tėvui, jei tu..."

"Nesibijokite dėl manęs, ponio Sullivan", tarė ji. "Aš Denio nė trupučio nebijau. Pažadu, kad nieko neatsitiks. Jūs ir ponas Donoghue galite pasėdėti virtuvėje, o aš pabūsiu čia".

Ji atrodė susirūpinusi, bet kažkas buvo joje, kas neleisdžia abejoti, ir aš nusileidau. Mes išėjome į virtuvę, Sean ir aš, ir girdėjome kiekvieną jų prašnibždėtą žodį. Ji atsigulė šalia jo: girdėjau tai. Ji šnibždėjo jai į ausį tuos kvailus daiktus, kuriuos to amžiaus jaunuoliai sako,

ir paskui jau mes nebegirdėjome nieko, tik abiejų kvėpavimą. Aš priėjau prie durų ir pažiūrėjau vidun. Jis buvo jį apkabinęs, ir jo galva buvo padėta ant jos krūtinės, ir jis miegojo kaip kūdikis; jie miegojo, kaip anomis geromis dienomis, be jokio rūpesčio išvargusiam veide. Ji nepažvelgė į mane, ir aš jos nekalinu. Mano širdis buvo perpilna. Dieve, padėk mums, bet tuo metu man dingtelėjo sena mano tėvo daina: "Vieniša uola yra žmona, kurią mano vaikai pažins".

Vėliau žvakė užgeso, ir kitos aš nebeuždegiau. Aš jau visai nesibijojau dėl jos. Audra praėjo, ir jis ramiai miegojo, lygiai ir vienodai kvėpuodamas. Kai prašvito, aš paruošiau jai puodelį arbatos ir pro duris ją pašaukiau. Ji atpalaidavo jo rankas ir išlipo iš lovos. Bet jis sujudėjo ir atmerkė akis:

"Winnie", prabilo, "kur tu eini?"

"Einu dirbti, Deni", atsakė ji. "Ar tu nežinai, kad aš ryta turiu būti mokykloje?"

"Bet tu grįši šį vakarą, Winnie?"

"Taip, Deni", pasakė ji. "Aš grįšiu, nebijok".

Ir jis apšivertė ir tuoj vėl užmigo.

Kai ji įžengė į virtuvę, aš puolau ant kelių ir bučiavau jos rankas. Taip, tai dariau aš, nerasdama nė vieno žodžio, ir, kai mes visi trys sėdėjome prie arbatos, tą akimirka jaučiau, kad tai visa perviršijo: ir gimdymo skausmus ir auginimo vargus ir ateisiančius vienišus metus.

Tai buvo mums didelis palengvinimas. Vargšas Denis buvo ramus, ir kai atėjo policija, jis ėjo kartu, be susijaudinimo ir be grandinių ar ko nors panašaus, kas būtų jį pažėminę, ir visa, ką jis man pasakė, buvo: "Mama, pasakyk jai, kad aš jos laukiu".

Ar tai nėra nuostabu ir keista? Nuo tos dienos, kai ji iš mūsų išėjo, nė vienas apie ją nepasakė pikto žodžio, ir žmonės negalėjo jai pakankamai atsiliegti. Ar tai nėra keista, kad šiame piktame pasaulyje nė vienas nepasakė apie ją blogo žodžio?

Tamsuma buvo užkritusi Atlantą, užklodama tolimiausius horizontus.

Vertė J. Biržys

Akimirksnių kronikos

VĖJAS IŠ VAKARU

Lietuvos Nepriklausomybės Talkos Los Angeles Atstovybė jau kelintį metą suruošia atskirus Vasario 16 paminėjimus. Labai mandagiai, švelniai ir tokiu laiku, kad kitiems — vadinas, tarybininkams arba altininkams — netrukdytų. Šiemet buvo norėta, kad įvyktų tik vienas ir bendras Vasario 16 paminėjimas. Bet su vietine ALT skyriaus vadovybe nepavykus sklandžiai susitarti dėl kai kurių šventės ruošimo aplinkybių, LNT dalyviai ir svečiai savaitę anksčiau susirinko į Biltmore viešbutį iškilmingiems pietums — Nepriklausomybės šventei paminėti vasario 8 dieną.

Lyg tyčia, žiemės vėjas buvo atpūtęs iš šiaurės būrį narsių svečių, kurie gražiai papildė mūsų palmių pavėsyje jau kiek beišglebančias jėgas. Išvakarėse prideramai atšokę Tautinės Sąjungos paties pirmininko, inž. E. Bartkaus vestuves, garbūs svečiai iš Chicago, iš Michigano ir kitų valstybių patirštinio mūsų eiles prie stalų ir ne tik buvo nepraradę stiprybės, bet jos dar ir mums įkvėpė.

Mes jiems galėjome suteikti tik du nepakartojamu momentu: tą dieną ypačiai geros nuotaikos ir skambaus balso mūsų solistės Florencijos Korsakaitės lietuviškas dainas ir — gyvą Lietuvos Nepriklausomybės Deklaracijos signatarą, simbolį ir sielą prof. Mykolą Biržišką. O jiems leidome (ir buvome iš anksto prašę) plačiau pakalbėti apie dabarties reikalus.

Gaila, kad LNT Los Angeles Atstovybė į šį minėjimą nepakvietė nei vieno lietuviškos spaudos atstovo, nei vieno tautinės spaudos nuolatinio bendradarbio. Jie būtų šį tą naujo ir įdomaus išgirdę, o gal ir aprašę, kaip atskridę šiaurės vėjai dar audringiau ir karščiau papučia vakaruose.

★

Mykolas Biržiška trumpai pakomentavo Vasario 16 akto atsiradimo aplinkybes, prasme ir reikšmę ateičiai.

— Esu jau senas, bet tvirtai tikiu Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, jeigu mes visi lietuviai tam tikslui be perstojo dirbsime. Jeigu visuomet prieš akis turėsime bendrą didįjį tautos tikslą — jos laisvę.

— Vasario 16 aktas atsirado anuomet, mums visiems per dešimtmečius siekiant to bendro tikslo. Priemonėse ir keliuose ir anuomet nebuvome vieningi. Ir Lietuvos Taryboje Vilniuje būta "pozicijos" ir "opozicijos", teikusios aštrių ginčų, protestų ir net pasitraukimų.

— Kai žvelgiu ton praeitį, galėčiau padaryti išvadą: ne visuomet laimi dauguma (pozicija) ir ne visuomet ji yra teisinga; kaip anuomet Vilniuje, kartais laimi pagaliau mažuma (opozicija), jeigu ji yra teisinga...

— Turime aštrių ginčų dėl Lietuvos išlaisvinimo talkos ir šiandien. Ne vieni einame skirtingais, taip sakant, "opoziciniais" keliais. Nemanyčiau, kad to reikia vengti ar bijoti. Teisinga opozicija gali laimėti, jeigu ji kantriai ir uoliai dirbs bendrajame ir svarbiausiam tautos laisvės tikslui!

Tie ramūs 77 metų signataro žodžiai paveikė dalyvius elektrizuojančiai. Gal juos, kaip man atrodė, kai kurie suprato ne visai taip, kaip profesorius manė, o

BRONYS RAILA

kiek savotiškai, bet šios mintys nuspalvino tolesnes prakalbas.

— Tvirtai tikiu Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, — pabrėžė prof. M. Biržiška, — jei visi dirbsime bendram tikslui.

L. Briedžio nuotr.

★

Bene daugiausia jos paveikė... Juozą Bačiūną. Kelis kartus buvau girdėjęs Amerikoje jį kalbant, bet netikėjau jį turint tiek temperamento ir "opozicinės" ugnies.

Savo ilgesniame žodyje jis plačiai išdėstė ištisą "opozicijos" programą Lietuvos laisvės bylos veiksmuose Amerikos lietuvių visuomenės plotmėje.

— Per kelias dešimtis metų mes ne vienas čia esame dirbę lietuviškiems reikalams, neieškodami nei garbės, nei naudos sau, nei pragyvenimo. Dirbome Lietuvai, o ne jos partijoms, ar jos valdžiai pakeisti ar savo norams pristesti.

— Šiandien daug kas jau yra labai pasikeitę, tik mažai tepasikeitusi Amerikos Lietuvių Taryba. Aplinkybės taip susidėjo, kad jau antras dešimtmetis baigiasi, kai jai tebevadovauja

tie, kurie nustato jos darbų linkmę ir, būdami laikraščių redaktorais, tuo metu kontroliuoja Amerikos lietuvių viešąją nuomonę. Jų darbų kritika tegali būti šališka, juk jie patys ją įvertina. Kai kurie jų veiksmai yra išlaidingi ir nebūtinai, bet vis negalima jiems pasipriešinti.

— Lietuvos Nepriklausomybės Talkai stovi prieš akis didelis uždavinys sujungti "opozicijos" jėgas ir dvasią — ir pagaliau laimėti vietą moderniai, teigiamai ir sveikai lietuviybės išlaikymo ir tautos išlaisvinimo akcijos programai.

★

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Centro Valdžios vicepirmininkas inž. Jonas Jukūnas savo pasirašytoje prakalboje (ją vertė atskirai išspausdinti) pateikė dar platesnę Amerikos lietuvių visuomenės ūgio panoramą su jos šviesiausiais bruožais ir tragiškomis sutemomis.

Viena iš jo vedamųjų minčių: — dabar kai kieno palaikomi lietuviškos politikos, kultūros ir bendruomeninio-visuomeninio pradų atribojimai yra tik žalingi. Kaip, pavyzdžiui, gali augti lietuvių bendruomenės idėja, jeigu kai kurios Tarybos srovės savo spaudoje ją tik neigia, pašiepia, diskredituoja? Kaip galima sėkmingai vesti jaunuomenės lietuvišką auklėjimą ar remti lietuvių kultūrinės kūrybos pastangas, jei viršom visko statome "politiką" ir jai pervedame gausiausius surinktas lėšas?...

Šioje kronikoje tegalėjau paminėti tik kelias mūsų "opozicijos" idėjų akimirkas. Bet turėjau įspūdį, kad jos, sukėlusios vėją tolimuose Amerikos vakaruose, jau šiais metais turbūt vis stipriau skris į žiemius ir rytus. Atrodo, jau laikas, pats laikas, vėliausias laikas.

IŠ VASARIO ŠEŠIOLIKTĄJĄ minint girdėtų minčių

★★★

Kovos šūkais tuščiai svaidytis nėra protinga. Šiandien nėra mūsų kuklias pajėgas atitinkančių galimybių. Todėl ir ne laikas skambiais šūkais tuščiai drebinti orą ir dirbtinai vaidinti herojų roles. Esam pozicinės, laukiamosios kovos padėty.

Tai šen, tai ten, kartais tikėtai, kartais ir netikėtai pasitaiko progų šį ar tą padaryti, kas, galbūt, palaiko mus ne tiek atstumiamus nuo tikslo, ar gal net parengia kokią poziciją, kuri, jei ne dabar, tai ateityje gali būti panaudota net ir pirmyn pažengti... Toks kovos laikotarpis, galbūt, yra pats pavojingiausias kovingumo palaikymo požiūriu. Nes, be visų kitų priešių, iškyla dar vienas pasauliškasis priešas, kurio vardas — apatija. Šiam priešui tenka apdairiai ir laiku atsispirti.

Svarbių puolimų metu karų vadai vartodavo įvairias dirbtines paskatinamąsias priemones: riksmą, būgnų dundėjimą, orkestrus, net svaigalus... Tik neteko girdėti, kad tokios priemonės būtų vartojamos ne puolimo, o pozicinio laukimo metu. Ir dabar, mūsų padėty, netikslinga pasiskatipimo tikslu gražbyliuoti apie žygiavimą, vadavimą. Nes praktikoje tuo tarpu neįgyjuojama, nevaduojama, o tik stengiamės laikytis. Gražbyliavimas apie nesamus dalykus nėra tikroji priemonė prieš apatijos pavojų. Gražbyliavimas tą pavojų tik padidina, nes jo uždangai ilgai nei pasiskleis, gali tik padidėti nusiavilimas, sumažėti pasitikėjimas pačių pastangų prasingumu.

Dėl to, ir dažniausia tik dėl to atsiranda mūsų tarpe nuomonių skirtumų dėl veikimo metodų bei objektų. Tik dėl to mes kažkas randame reikalinga, vietoj šūkių "valio-pirmyn", propaguoti net santūrumą ir labai kruopštų pasirinkimą, ką daryti ir ko dar nedaryti.

Tačiau, net ir šalčiausiu santūrumu besivadovaujant, Lietuvos nepriklausomybės idėjos išpažinimas reikalauja iš visų mūsų gana daug atlikti. Reikalauja net daugiau, negu iš viso yra aktyvių jėgų...

KAD VANAGAČIO DAINOS SKAMBĖTŲ!

Turėjau daug progų pasisukinėti Amerikos lietuvių kolonijose, dalyvauti įvairiuose viešuose ir privačiuose parengimuose bei koncertuose. Ne mažiau ir iš mūsų spaudos pasekdavau aprašymus, kur asmeniškai negalėdavau dalyvauti, kaip gi ten skamba Vanagačio dainos... Ir ne kartą pagalvodavau, kad per mažai ir per retai tebeįsigirstu Vanagačio dainas.

Vyresniojo amžiaus lietuvių parengimuose ar suėjimuose Vanagačio dainos protarpiais dar nuskambėdavo. Jas panaudoja iš plokštelių ir Amerikos lietuvių radijo valandėlės, bet nepasakyčiau, kad daug ir dažnai. Žinau ir pažįstų eilę geresniųjų dabartinių Amerikos lietuvių dainininkų, kurie savo repertuare neturi nė vienos Vanagačio dainos.

Mano, kad tatau yra ne tik trūkumas, bet gal ir klaida. Šiandien dar turime nemažai senosios kartos lietuvių, kurie lankosi į mūsų meninius ar panašaus pobūdžio parengimus. Turime ir tuos buvusius jaunuolius, dabar jau vyresnę kartą sudarančius, kurie Vanagačio laikais dar buvo tik mūsų žaliasis jaunimas. Jie visi dar gerai prisimena Antano Vanagačio dainas ir, kaip esu ne kartą patyręs, jas mėgsta. Tad visiems, kurie nori vyresniąją Amerikos lietuvių kartą pritraukti prie naujoviško veikimo ir ją sudominti, gal būtų pravartu pagalvoti, ar dainininkams nevertėtų į savo repertuarą dažniau įtraukti Vanagačio dainas. Taipgi ir Amerikos Lietuvių Bendruomenės vadovybė, siekdama daugiau įtraukti į savo veiklą senuosius Amerikos lietuvius, gal nepadarytų klaidos, savo parengimuose daugiau pateikdama jų mėgtą ir suprantamą Vanagačio repertuarą. Plačiau kalbant, aš čia turiu galvoje ne tik vieną Vanagaitį. Ir kitų Amerikos lietuvių žymesnių kompozitorių, kaip Pocius, Sarpalius ar Čerienė buvo savo laiku ir aplinkos kūrėjai, turėjo savo publiką, žinojo jos skonį ir reikalavimus. Naujiems laikams ateina nauji žmonės, su savo skoniais. Ir jie taip pat junta kitokių publikos reikalavimus. Tik būtų netvarkoje griežtai, kaip peiliu, atpiauti praeitį nuo dabarties. Reikia juos išmintingai sujungti, suderinti, kad visiems būtų įdomu ir naudinga. Juk ta vadinamoji "praeitis" dar gera dalimi tebėra tarp mūsų. Ji reikšminga ir ji dar ilgai liks.

Nors šiandien, deja, pagal savo žilą plauką, esu priverstas prisirašyti prie vadinamos senosios Amerikos lietuvių generacijos, bet dvasioje nesijaučiu konservatoriumi. Man priimtinos ir suprantamos visos naujos srovės visuomeniniame veikime, o taip pat ir lietuviškos muzikos srityje. Vanagaitis, Pocius, Sarpalius ar Čerienė buvo savo laiku ir aplinkos kūrėjai, turėjo savo publiką, žinojo jos skonį ir reikalavimus. Naujiems laikams ateina nauji žmonės, su savo skoniais. Ir jie taip pat junta kitokių publikos reikalavimus. Tik būtų netvarkoje griežtai, kaip peiliu, atpiauti praeitį nuo dabarties. Reikia juos išmintingai sujungti, suderinti, kad visiems būtų įdomu ir naudinga. Juk ta vadinamoji "praeitis" dar gera dalimi tebėra tarp mūsų. Ji reikšminga ir ji dar ilgai liks.

Šį savo rašinį pavadindamas "Kad Vanagačio dainos skambėtų", aš taip pat norėčiau žiūrėti plačiau. Tai nereiškia, kad mūsų koncertų programos būtinai turėtų susidėti iš Vanagačio dainų, nes be abejo, neturime visos ir betiktų šiems laikams. Daugiausia aš turėjau galvoje tą Vanagačio, kaip kompozitoriaus kryptį ar būdą santykiuoti su visuomene ir pateikti jai tai, kas jai suprantama, sava, reikalinga, kas išreiškia jos sielą ir skonį. Juk Vanagaitis iš vienos pusės duodavo žmonėms "dainuškų", ku-

JUOZAS J. BACHUNAS,
Sodus, Michigan

"lengvosios muzikos" ar "mažąjo teatro" srityje mes vis dar tebesame mažučiai. Čia daug vietos augti ir stiprėti.

Po pirmojo pasaulinio karo Dzimdzi-Drindzi buvo labai didelis "hit" visose Amerikos lietuvių kolonijose. Mėginimų ir dabar, net ir neblogų turime, Vitalis Žukauskas savo "vieno žmogaus teatru" daug yra pasisiekęs ir beveik visur turi gerą pasisekimą. Bet dabar būtų sąlygos ką nors stambesnio ir pastovesnio sukurti... kol dar naujoji lietuvių ateivių karta nespėjo nutautėti.

Vanagaitis, padaręs didelį įnašą Amerikos lietuvių kultūrai ir lietuviybei su savo daina, raštu ir žodžiu, lieka mums ir toliau pavyzdiniu stulpu. Mums reikia mėginti naujus stulpus pastatyti, kaip savo metu tautiečius yra raginęs Vincas Kudirkas.

Antanas Vanagaitis

Tai buvo mano privilegija

JONAS URBONAS,
Sacandaga Park, N. Y.

Tūkstančiai jį pažinojo, kaip aktorių, kaip kompozitorių, ir kaip juokdarį... Man jis buvo daugiau. Jis buvo vienas iš didžiausių žmonių, kuriuos aš sutikau. O kaip koncertų dainininkas, buvau sutikęs nemažai žmonių.

Antanas Vanagaitis buvo daugiau, negu žmogus. Jis buvo asmenybė, kuri pritraukia žmones. Ir niekam nenusibodo su juo būti ar klausytis jo filosofijos.

Vanagaitis vis buvo užsiėmęs kito asmens naudai. Jis galėjo jus sukaupti ir vėl paprastu juoku gražinti ir realybę. Juokas niekad nebuvo Vanagačiui per sunkus. Jis niekad nebuvo per daug pavargęs pagelbėti kitam, nors ir jo pačio sveikata nebuvo per stipri. Ir kol jis galėjo išlaikyti žmones laimingus, jis jautėsi atlikęs savo pareigą.

Prieš dešimtį metų, kovo mėnesį, mano telefonas suskambėjo ir žinia atėjo, kad Vanagaitis mirė. Buvo sunku tikėti, kad tai įvyko. Juk aš iš Vanagačio buvau išmokęs daugiau, negu mokykloje.

Mano mintys grįžo į tą laiką kada aš jį pirmą kartą sutikau. Tai buvo Clevelande, koncerte, kurį ruošė DIRVOS redaktorius K. S. Karpus. Ten scenoje buvo

Vanagaitis su tuzinu kitų žmonių. Jis tuoj išsiskyrė iš jų tarpo. Aš tuojau supratau, kad jis buvo vertas pažinti. Vėliau, kada jis mane pakvietė koncertuoti į Chicago, aš supratau, kaip vertinga bus mūsų draugystė. Jis pakvietė mane vienam koncertui, bet tas vienas koncertas užsitiesė ketverių metų. Per tą laiką aš jį pamiliau.

Esu be galo dėkingas Vanagačiui už dovaną, kuri man parodė, kaip gerbti savo protėvius. Jo pasakojimai apie Lietuvą ir jos žmones man suteikė stipresnę supratimą apie lietuvių tautą.

Tai buvo Vanagaitis, kuris ištaisė mano lietuvišką tarinę ir išmokė mane kalbėti mano protėvių kalba... Aš, kuris niekad nesu buvęs Lietuvoje, jaučiausi, kad aš lankiau Marijampolę, Vilkauską ir Kauną. Ir visa tai vyko Vanagačio pamokose. Jis man atskleidė, kokia graži yra mūsų kalba ir kiek daug skirtingų išsireikšimų yra palyginus su anglų kalba. Tik vienas žodis motina gali būti išreikšta: mamytė, motušė, motutė, mama, motinėle.

Lietuviai jo niekada neužmirš. Kaip ir aš niekada neužmiršiu savo draugo, mokytojo, lietuvių patrioto,

Fantastiškiausi karo uždaviniai

Pirmosios nesėkmės Amerikoje

Trečiąją po išlipimo krantan dieną sustojome New Yorke. 33-je gatvėje, "Kenmore" viešbutyje, gavome kambarį. Aš jau drąsiai angliškai kalbėjau ir nesi-
jaudinau dėl savo akcento. Bilis be pertraukos gerė degtinę, nes, vos mums pasiekus krantą, jam buvau davęs 5000 dolerių. "Smulkiems reikalams".

Mano visas darbas buvo kasdien perskaityti tuziną amerikinių laikraščių, keturis kartus nueiti į kiną, susidraugauti su kambarinėmis, šoferiais ir kelneriais, kad, taip sakant, bėgomis aklimatizuočiausi.

Trečiąją viešnagės Amerikoje dieną jau nedrebanti širdimi ėjau pro policininką, šypsojau, žiūrėdamas į karinius patrulius. Drąsiai kalbėjau su viešbučių pareigūnais ir nebesumišdavau, kelnerių paklausus, kokios duonos noriu prie "hamburgers". Kaip tai atsitiko antrąją dieną Bostono geležinkelio stotyje. "Ham and eggs", užsakiau tada. "O kokios duonos?" paklausė patarnautojas. Aš sumišau, nes tada neįsivaizdavau, kad Amerikoje ir karo metu buvo duodamos penkios duonos rūšys. "Bet kokios", atsakiau. Patarnautojas nustebs žiūrėjo į mane. "Gal toast?" — "O taip, toast yra puiki." Skubiai prarijau atneštą patiekalą ir sprukau. Patarnautojas galėjo įtarti.

Vokietijoje buvau pasi-ruošęs daugeliui dalykų, žinojau Mississippės ilgį, Empire State aukštį, visų prezidentų pavardes, beisbolo žvaigždes, bet apie duoną — ne, nebuvo kalbos. Tas pat su apranga: mūsų drabužiai buvo pasiūti pagal amerikinių stilių, bet kiekvienoje krautuvėje parduėjai pažindavo, kad medžiaga ne amerikinė.

Bet dabar, trečiąją dieną, jau viską buvome pakeitę. Ir gulėjė lovoje apsiėmę, kad drabužiai neatrodytų nauji.

— Keista, — stebėjosi Bilis, — kad jie mūsų ligi šiol nesugavo. FBI miega. — Taip, — atsakiau. — Bet dabar jau susitvarkėme.

Tada dar nežinojau, bet vėliau, teisme, paaiškėjo, kad tik dėl valdininkų neapdairumo į mus tada nebuvo atkreiptas dėmesys. Apie mus FBI gavo pranešimą dar tą pačią naktį, tik pusvalandžiui praėjus nuo išlipimo krantan.

Amerikiečiai, kaip ir kiekviena tauta, karo metu buvo visą laiką išpėdinėjami dėl šnipų pavojaus. Iš karto visi buvo uolūs. Amerikiečiams galima viską įkalbėti, jei tik išleidžiama užtenkama pinigų propagandai. Tačiau tik tam tikrą laiką. Kai po pusmečio, metų, dviejų, nieko ypatingo neįvyksta, žmonės nustoja kreipti dėmesį. Tik jaunimas ne.

Pusvalandžiui praėjus nuo mūsų išlipimo, mus pralėkė 15-metis skautas. Jis tebetikėjo šnipais. Mes turėjome rankoje lagaminus. Amerikoje niekas nesi-
nešioja lagamino, ypač užmiesty. Mes neturėjome skrybėlių. Ir mūsų viršutiniai drabužiai nebuvo toki, koki Amerikoje nešiojami, pūgai siaučiant. Jis išsitraukė kišeninę lemputę ir sekė mūsų baigiamas užpustyti pėdas. Jis aptiko, kad mes išlipę iš Atlanto. Jis dar tą pačią naktį nuėjo į policiją. Valdininkas išuokė jį ir liepė eiti išsimiegoti, kad rytą nesukluptų pamokose. Jis nuėjo į FBI. Ten piktumu išmesti jo nepasisekė. Tada valdininkas pradėjo gražu-
mu:

— Labai puiku, vyruti. Būsi geras kareivis, tik gaila, kad karas nesitęs, iki užaugsi. Ne, šnipų jau seniai nėra. Tik skautai jų suranda. Po penkiasdešimt kasdien... *

Sumontavau siųstuvą. Ir karo metu Amerikoje buvo daug radijo mėgėjų. Nuostatai nebuvo toki griežti, kaip Vokietijoje. "Specialias dalis" rankiojau įvairiose New Yorke krautuvėse. Vengdamas atkreipti dėmesį, pirmą vitrinose tiksliai įsižiūrėdavau reikiamus dalykus ir tik tada įeidavau vidun. Vengdavau pirkti viename rajone. Iš vieno kvartalo į kitą važiuodavau taksu. O New Yorke važinėti nėra malonumo. Perdidelis užsikimšimas, per daug dažnas stabdijimas.

Aš buvau beprasas šoferį sustoti, kai tai atsitiko: gatvių sankryžoje pasikeitė šviesa. Šoferis paspaudė pedalį ir mašina šoko pirmyn. Tą pačią akimirka viena moteris, greičiausiai nepastebėjusi šviesų pasikeitimo, pasipynė kelyje. Šoferis paspaudė stabdį ir suko šonan, tačiau mašinos sparnu ją užkludė. Ji sukritė be sąmonės.

Šoferis iš susijaudinimo net pažaliavo. Jis atsisuko į mane ir mikčiojo:

— Matėte, aš nekaltas. Moteris įbėgo į automobilį. — Taip, — atsakiau.

Gatvėje tuoj pat pradėjo telktis minia. Ji augo sekundėmis. Artėjo du policininkai.

Bėgti! — dingtelėjo man. Policija kvies mane liudininku. Tikrins mano dokumentus. Pažins mano akcentą. Klausinės. Klausimai bus pavojingi.

Prasiveržiau pro smalsuolių užtvarą ir pasileidau, kiek kojos neša. Viena moteris pastebėjo. Ji palaikė mane šoferiu ir sušuko:

— Laikykite, jis bėga!

Užpakaly švilpukai. Užpakaly vejai! Vienas vyras bando užstoti kelią. Aš nustumiu jį alkūne. Trys, keturi šimtai metrų nuo nelaimės vietos. Suku į skersgatvį, kairėn, dešinėn, vėl kairėn, randu taksį, važiuoju, įeinu į krautuvę, perku citrinu, perku skrybėlę, valgau.

Pabėgti pasisekė.

*

Atšifravau vieną adresą. Mr. Brown, 41-je gatvėje. Prekybos namai. Mr. Brown prieš porą metų yra talkininkavęs Vokietijai.

Ištaiga 8 aukšte. Raudonplaukė sekretorė paaiškina, kad Mr. Brown yra išvykęs ir grįšias tik rytoj.

Nusiiperku laikraštį ir nutariau grįžti į viešbutį. Rytoj, jei tik rasiu Mr. Brown, bus visai tvarkoje. O dabar prisikelsiu Bilį, kurį palikau miegantį, ir eisime vakarienauti, paskui gal į kiną ar kokį naktinį barą.

Lėtai žingsniuojau per viešbučio prieangį. Tarnautojas purto galvą.

— Ar ką užmiršote?

— Kaip tai?

— Na, juk išsikėlėte.

— Nesuprantu.

— Saskaityta apmokėta.

Jūsų palydovas viską atliko. Jis pasakė, kad jūs jau iškeliavote. Todėl ir stebiuosi, kodėl grįžote.

Bandau, kaip įmanydamas nuslėpti savo išgastį. Bilis dingo! Pabėgo!

— Ar kas netvarkoje? — klausia tarnautojas.

— Ne, nieko.

Paeinu porą žingsnių ir grįžtu.

— O kur jis dėjo lagaminus?

— Paėmė?

— Abu? — Taip. Norėjau pašaukti taksį, bet jis pasakė, kad nereikia. Labai skubas ir netoli einas.

Išeinu į gatvę. Mano būklė neaprašoma. Siųstuvą, pistoletą, deimantą, dolerius — viskas dingo. Dingo su mano bendrakeleiviu — vagimi.

Uždavinys neatliktas ir teturiu tik 300 dolerių. Visas sukasi prieš akis. Su 300 dolerių turiu išeiti į ieškoti. Viso e plačioje Amerikoje. Ir jei jo nerasiu per

— Mes niekada neišbrisiame iš skolų, jei tu visus pinigus išleisi sąskaitoms apmokėti.

PAMATĖS PIRMAJĮ VAIDINIMĄ PAKEIČIAU NUOMONE

A. M. AUGŪNAS, Florida

Pirmą kartą Vanagaitį sutikau 1924 metais. Berods tai buvo birželio mėnuo, kada Vanagaitis, su kitais dviem bendrakeleiviais, atkeliavo į šią šalį. Aš tuo laikotarpiu buvau Vienybės Lietuvosninkų generaliu vedėju.

Lietuviškų laikraščių raštinės ir redakcijos buvo (gal ir dabar yra) visų iš Lietuvos atkeliavusių svečių pirmutinė "prieglauda". O ypač Vienybės Lietuvosninkų, kurios raštinė buvo nepertoliausia nuo laivų priplaukos. Todėl visi atkeliavę ją ir lankė.

Laikotarpis nuo 1919 ir iki 1924 metų buvo labai gausus svečiais iš Lietuvos. Visi tie svečiai turėjo įvairias misijas, o jų tikslas maždaug vienodas: visi jie norėjo mums, Amerikos lietuviams, pranešti apie mūsų Tėvynės Lietuvos padėtį, na ir paprašyti kylančiai Lietuvai piniginių paramos. Kiti atkeliavdavu mūsų palinksinti koncertais. Ir visiems mes atvėrėme savo širdis, o pagal išgales ir kišenius.

Ne kitaip pradėjo JAV savo darbą ir Antanas Vanagaitis su Olšausku ir Dineika. Neklysiu sakydamas, kad jie tiesiai iš laivo atsirado V. L. įstaigoje. Man neteko jų pirmą dieną sutikti, nes tuo laiku buvau kur tai išėjęs.

Man sugrįžus J. O. širvydas buvo nepaprastai nusiteikęs ir skubiai man pradėjo pasakoti, kad, esą, to Vanagačio tai tikrai esamo komedijanto. Jis besisveikindamas pradėjo pasakoti anekdotus apie Amerikos lietuvius ir jų gyvenimą, lyg čia jau būtų senai gyvenęs.

Greitai ir man teko su A. Vanagačiu susipažinti, tartis apie jo trupės ruošimąsi gastrolėms. Scenos menas tuo laikotarpiu man nebuvo

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti ir paragink ją užsiprenumeruoti

Recenzija

Šimtai paveikslų. Išsitos krūvos. Vieni jau su rėmais, o kiti tik paruošti gimimui.

Jų yra labai didelių, žmogaus didumo. Portretai — pažįstami ir gyvi žmonės. Stebėtinai gražiai atlikti ir išbaigti visų malonumui.

Randasi ir šviesesnių bei linksmesnių Lietuvos vaizdų ir natūrmortų — patrauklių žuvėlių ir kitų malonumų. **ANTANAS GINTNERIS, NAUJENOS**

Mokslas

Pionierius IV turi užbaigti savo kelionę erdvėse, išsitraukdamas į orbitą aplink saulę. Kitaip negali daryti, nes tai reikalauja gamtos dėsnių.

Raketa, taikoma į mėnulį, gali užsibaigti trejopai: pirmą, gali pataikyti tiesiog į mėnulį, kas mokslininkų laikoma neįmanoma, nes mėnulio skersmens plotis yra tik 2,160 mylių. Tai reikėtų lyg šauti į pusdolerio didumo taikinį iš 300 pėdų tolio.

Antra, tai dar labiau neįmanoma, kad raketa pralėktų mėnulį kelių šimtų mylių atstume.

DRAUGAS

Iš mūsų spaudos...

Jmintis

O tuo tarpu dr. J. Girnias Aiduose tebeatrąjoja savo "nuosmūki" jo išvadžiojimais apie mūsų kultūrą man primena žmogų, kuris tik ką pradėjo mokytis abėcėlės. **JUOZAS TYSLIAVA VIENYBĖ**

ŽEMĖ TURI DAUG PASLAPČIŲ

Jei vienu metu būtų buvę išsprogdinta daug milijonų vandenilio bombų — tokia jėga 1957 birželio 28 nuo saulės pašoko milžiniški dujų kiekiai. Sekančią dieną žemė panirio įelektrintų dalelių srovėn. Pasirodė fantastiška šiaurės pašvaistė — įvairiaspalvė ir didžiulė, kaip reta. Tokiu "dangišku" šviesų žaismu prasi-
dėjo Tarptautiniai Geofiziniai Metai, trukę nuo 1957 liepos 1 iki 1958 gruodžio 31.

Geofizikai pasirinko tą laikotarpį, kad geriau galėtų iširti laukiamą saulės aktyvumo sustiprėjimą, ir saulę jų neapvylė. Jau senai žinoma, kad įvairios permainingos saulėje turi įtakos žemės klimatui ir joje egzistuojančiai gyvybei, tačiau atskiros veikimo apraiškos dar nėra smulkiai ištirtos.

Saulės stebėjimas buvo iš visame pasaulyje vienu metu vykdytų tyrimų, kuriuose dalyvavo netoli 66,000 mokslininkų iš 66 kraštų, bandydami tiksliau pažinti mūsų planetą. Daugybė tyrimų duomenų dar nėra suklasifikuota, galutinės išvados dar nėra padarytos, tačiau kai ką galima jau bent paviršutiniškai paminėti.

Mūsų planetą erdvėje gaubia dvi stiprios spindulių zonos. Pirmoji yra 2250 — 5500 km. atstume, antroji — tarp 13,000 ir 19,000 km. Viena, pagal atradimą pavadinta "Van Alleno juosta", yra tokia stipri, kad pirmuosiuose dirbtiniuose satelituose įmontuoti Geigerio skaitikliai nustojo veikti. Pati stipriausioji spindulių juostos zona yra ties žemės pusiauju. Čia sudarys tiesiog spindulių skydas, kurį būsimiesiems erdvės pilotams bus sunku pralaužti. Ties aišgaliais intensyvumas sumažėja. Visa "Van Alleno juosta" seka žemės magneto laukų linijas, tačiau jos kilmė ligi šiol dar tebėra nežinoma.

Saulė leidžia rentgeno spindulius, kurie iš dalies sukelia radijo sutrikimus, virš žemės susidarius papildomam įelektrintam oro sluoksniui. Saulės įtakoje mes kiekvieną sekundę esame "peršaujami" vidutiniškai dešimties mažų atomo dalelių — mezonų ir netronų, kurios mūsų kūnuose nepastebimai pasikeičia į atomus.

1958 vasario 10 ir 11 mūsų planeta iš naujo pateko

galingesnė kultūros nešėja. O dar atsiminus radiją, ta mintis dar labiau sustiprėja. teatro lankytojus-publiką ir bendrai vaidinimo padėti, gerokai nusimanau. Žinodžiu, kad teatro lankytojai lietuviai mėgsta juoktis. Bet, kad Vanagaitis su savo trupe, su Dzimdzi-Drindzi vardu ir kokiu ten "jovalu" turės pilną pasisekimą, galės pelyti sau pragyvenimą, labai ir labai abejoju.

i nepaprastai stiprią įelektrintų dalelių srovę. Abiejuose aišgaluose pasirodė didžiausios ir gražiausios bet kada užregistruotos šiaurės pašvaistės. Elektromagnetinės "audros", sukeltos saulės prasiveržimų, atitiko stiprias elektros srovės žemės plute.

Žemės vandenynuose aptiktos trys naujos vandens srovės. Pirmoji, veikianti maždaug 3000 m. gylįje Atlante teka priešinga Golfo srovei kryptimi maždaug po 12 km. per dieną. Pati Golfo srovė nėra vientisa ji šakojasi. Šakos kertamos skersinių srovių.

Antroji naujai atrastoji srovė teka maždaug 200 m. gylįje Ramiajame vandenynne, Pusiaujo srovei priešinga kryptimi. Ji transportuoja maždaug 300 milijonų kubinių metrų per sekundę. Trečioji teka šiauriau pusiaujo Ramiajame vandenynne, gabendama maždaug 500 kub. metrų vandens per sekundę.

Giliausia vandenyno vieta yra ne "Emdeno gėlmė" (prie Filipinų) su 10,497 m., kaip iki šiol buvo manoma, bet vakariniame Pacifike, kuri siekia 10,960 m.

Pietvakarinėje Ramiojo vandenyno dalyje atrasti milžiniški povandeniniai natūralių žemės turtų rezervai. Jie apima milijonų kvadratinų kilometrų plotą, turtingi geležimi, manganu, kobaltu, variu ir nikelio. Jų vertė amerikiniai specialistai spėja esant po 500,000 dolerių kiekvienai kvadratinei myliai.

Ledo grėžėjai Grenlandijoje prasiveržė iki 400 m. gylio, kad galėtų išimti ledą pavzdžius. Grėžimas nepaprastai sunkus, nes toje gilumoje yra susidariusios taip vadinamos "suakmenėjusio" oro pūslės, kurios, susidūrusios su gražtu atneštu mažesniu slėgimu, sprogo. Tačiau grėžėjams vis dėlto pavyko iškelti keletą nesutrupėjusių ledų gabalų. Pasirodė, kad ledas gilumoje yra susidaręs panašiai, kaip augancio medžio rievės: šimtmečiams bėgant, ledas klojosi sluoksniais. Grenlandijoje, 45 m. gylįje, ledo sluoksniai turi pelenų dalelių, kurios yra kilusios iš 1883 m. prasiveržusio Krakatau ugniakalnio. Smulkausias pelenų dalelės tuo metu kelis kartus ankeliavo žemę, iki iš lėto nugulė žemėn.

Šie keli pavyzdžiai rodo, koki įvairūs buvo mokslininkų tyrimai. Sėkmingas ir vaisingas bendradarbiavimas mokslininkus paskatino tą darbą tęsti, nors ir mažesniu mastu. "1959 m. tarptautinio geofizinio bendradarbiavimo" programoje numatyta daugiau dėmesio sukoncentruoti į erdvės tyrimų raketų ir satelitų pagalba, į Antarkties ir vandenynų tyrinėjimą.

SENOSIOS KARTOS VEIKĖJAS

Adv. J. Bagdžiūnas-Borden.

Advokatas Jonas Bagdžiūnas-Borden Dirvos ofsetinės spaustuvės atidarymo dienai paaukojo 25 dolerius.

Adv. J. Bagdžiūnas, kuriam šiemet sueina 77 metai amžiaus, yra senosios kartos veteranas veikėjas, pasižymėjęs dideliu darbštumu Lietuvos labui. Jis buvo sumanytojas ir įkūrėjas Lietuvos Laisvės Varpo (apie kurį jau buvo rašyta Dirvoj). 1935 m. atvykusiam iš Lietuvos adv. R. Skipičiui prašant, adv. Bagdžiūnas suorganizavo Amerikos Lietuvių Sporto Komitetą, kurio pastangomis į Lietuvos Tautinę olimpiadą buvo pasiųsta rungtyniauti 11 jaunų sportininkų iš Amerikos. 1936 m. įgaliotas Amerikos Lietuvių Sporto Komiteto, adv. Bagdžiūnas buvo nvykęs į Lietuvą kviesti lietuvius sportininkus atvykti į Ameriką rungtyniauti su čia gimusiais lietuviais sportininkais. Kvietimas buvo priimtas, ir 1937 metais atvyko didelis būrys sportininkų su žymiais veikėjais, kurie aplankė svarbesnes lietuvių kolonijas Amerikoje, rungtyniaudami su Amerikos lietuvių. Sporto komitetas, kurio pirmininku buvo adv. Bagdžiūnas, padengė visas kelionės išlaidas.

Lankydamasis Lietuvoje, adv. Bagdžiūnas Vilniuje padėjo vainikus ant dr. J. Basanavičiaus, Petro Vileišio ir kitų žymių lietuvių kapų Ilipeš Gedimino kalną, prisikasė žemės, kurią parsivežė į Ameriką kaip relikviją. Jis taip pat lankė ir istorinę Trakų pilį. Vilniuje lenkų policija norėjo jį areštuoti, kaip Lietuvos

šnipą, bet išpėtas lietuvių išskrido į Rygą, kur buvo maloniai priimtas Lietuvos pasiuntinio V. Vileišio.

ST. CATHARINES

MINĖJOM VASARIO 16-TĄJĄ

St. Catharines lietuvių kolonijoje ši šventė buvo švenčiama vasario 22 d. Minėjimas prasidėjo 11 val. pamaldomis tėvų pranciškonų koplyčioje. Po pamaldų toje pačioje koplyčioje vyko oficialioji minėjimo dalis. Minėjimą, pasakymas įžanginį žodį ir perskaitydamas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą atidarė KLB St. Catharines apylinkės valdybos pirmininkas Juozas Šarapnickas. Pagrindiniu kalbėtoju-paskaitininku buvo iš Toronto pakviestas A. Medelis. Paskaita susilaukė gyvo pritarimo.

Mėninę dalį išpildė mažieji deklamacijomis, D. Piliponytė pianinu ir solistas A. A. Paulionis keletą dainų. Gražiai eilėraščių padėklamavo solisto sūnus Vyt. Paulionis. Savo gabumais taip pat pasirodė šešiametė Dalia Pavilčiūtė. Be dekla-

Minėjimo metu pravesta Lietuvos laisvinimo reikalams rinkliava. Tautos Fondui surinkta \$32.50, gi Lietuvos Nepriklausomybės fondui — \$47.00. I. S.

• Praėjusiais metais Amerikoje nelaimingose atsitikimuose žuvo 92,000 asmenys, iš jų 37,000 automobilių katastrofose.

BOSTON

IŠ TAUTINĖS SĄJUNGOS SKYRIAUS SUSIRINKIMO

Kovo 1 d. įvyko ALT Sąjungos Bostono skyriaus narių susirinkimas. J. Vaičaitis, skyriaus pirmininkas, priminė, kad susirinkime bus paminėta a. a. Antano Vanagaičio 10 m. mirties sukaktis. Ir pakvietė rašyti St. Santvarą paskaitai "A. Vanagaitis Lietuvoje". Po paskaitos A. Vanagaitis buvo pagerbtas tylos minute.

Darbo posėdy išklaudyta valdybos, kontrolės ir kitų komisių pranešimai bei perskaityti įvairūs raštai. Susirinkimas vyko gyvai ir sklandžiai, ypač Dirvos platinimo klausimais. Susirinkimui pirmininkavo J. Vaičaitis, sekretoriavo L. Lendraitis.

Didelis šiu metų darbas tai namo išlaikinės dalies remontas pagal inž. J. Dačio projektą. Namo išlaikymas kelia rūpesčių, nes kasmetiniai remontai ir įvairūs mokesčiai sunkina padėti, o juo besinaudoja vis nori nemokamai gauti, o nuo to vadinama ir nariai kenčia. Pasiakvta, kad tie, kurie net neprisideda jo palaikymui, neturėtų reikšti ir bet kokių pretenzijų.

WELLAND

NEGRAŽI KONKURENCIJA

Tėviškės Žiburiuose ir Nepriklausomaj Lietuvoj pasirodė pranešimai, kur rašoma: "... Joninės šiais metais rengiamos ne Wellande, kaip anksčiau buvo, bet Merritono miestelyje..." Taip pat pranešama, kad programos atlikti pakviestas Čiurlionio Ansamblis.

Skaitant tokius pranešimus, atrodo, kad Wellande Joninių niekas neruošia ir jų ten nebus. Tai yra klaidinimas visuomenės ir apsilenkimas su tiesa.

Patikslinimui klaidinimų informacijų pranešama, kad Wellande birželio mėn. 20 dieną, toje pačioje vietoje kaip ir praėjusiais metais, visiems gerai žinomoje ir išgarsėjusioje St. Stephens salėje ruošiamos Joninės, kur wellandiečiai jas pradėjo ruošti nuo 1951 metų. Bus linksma ir patraukli programa, puiki muzika ir dar daug naujų papildymų, kurių praėjusiais metais nebūdavo, nes wellandiečiai salę išsinuomavo 1958 m.

MARGUTIS

yra pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išeina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill. Metams \$5.00.

Vaidzai iš So. Bostone įvykusio Vasario 16-tos minėjimo. VIRŠUJE: Pirmoj eilėj trečias iš kairės prof. St. Kairys — Vasario 16-osios akto signataras. Iš dešinės pirmas J. Vaičaitis Tautinės Sąjungos skyriaus pirm. ir Dirvos nuoširdus talkininkas. Greta jo sėdi adv. J. Smetona. KAIRĖJE: Bostono ALT skyr. pirm. A. Matjoška, kun. Virmauskas, skaitas invokaciją ir veteranų atstovas.

GEORGE S. VICTOR,
San Francisco

ŽINGSNIS, NUVEDEŠ ! DIDŽIAŠIAS SALES

Vanagaitis turėjo savo idealus dainas išpildant. Jis norėjo, kad jos būtų aiškos savo melodijos linijoje, kad daina nebūtų pakeista. Harmonija turi neatitrūkti nuo melodijos linijos, ne sukelti nesusipratimo. Orkestravimas turi užbaigti muzikinį paveikslą nesutrukdant klausytojo. Jis vengė kraštutinumo ir perdėjimo, pabrėžė paprastumą. Daugiausia jis norėjo, kad gražios lietuviškos dainos būtų mėgiamos Amerikos lietuvių.

Dirbdamas šioje srityje, tuojau po Margučio suorganizavimo, Dėdė, kaip mes jį vadindavome, susidūrė su orkestravimo problema. Jis paprašė Miko Jozavito pagalbos, kuris rekomendavo mane (Miko seną draugą), kaip šios problemos išieitį.

Pirmas orkestravimas buvo pačio Vanagaičio kompozicijos "Beržas", kuris buvo grojamas radijo stoties WJJD iš Aurora, Illinois. Repeticija bvo pradėta Antano A. Olio ir mano. Vanagaitis atvyko vėliau. Lipdamas aukštyn studijos laiptais jis išgirdo orkestrą grojant "Beržą". Jis taip susijaudino, kad turėjo ant laiptų atsisėsti, kol kompozicija buvo baigta. Tai buvo pirmas jo idealų realizavimas. Taip pat buvo pir-

mas žingsnis, kuris vėliau nuvedė į Chicago Opera House ir Chicago Symphony Hall.

Po pirmos programos susidarė tvarka, kuri sekė visą eilę metų. Dėdė sakytų: "Victor, mums reikia sekančiai programai keturių ar penkių orkestro numerių — akompanijavimo solo numeriui, suktutės (jam nepatiko pavadinimas polka), maršo ar valsio.

Bet kur gauti reikiamą medžiagą tom suktutėm, maršam ar valsam? — "Dirbkite iš lietuviškų dainų", — Dėdė sakytų.

Ir už tų šaltinių nurodymą, už tą mokslą, Dėdei aš visada būsiu dėkingas.

Maldos iš Sibiro MARIJA, GELBEKI MUS

SIBIRO TREMTINIŲ RANKA
RAŠYTA MALDAKNYGĖ

Maldos originalios, jų pačių kurtos, žavios minties gilumu ir grožiu, auka ir kančia. Persunktos didele Dievo, tėvynės ir žmogaus meile.

Išleido ATETIS spaudė Immaculata Press, Putnam, Conn.

Kaina 1.00 dol.

Gaunama pas platintojus ir Ateities administracijoj

916 Willoughby Ave,
Brooklyn 21, N. Y.
Tel. GLENmore 2-2923

NELAIMĖ IR LIGA

Liga ir nelaimė ištinka netikėtai. Todėl tu turi užsitikrinti, kad TAVO šeima būtų apsaugota pagal Accident and Sickness planą.

NATIONWIDE INSURANCE COMPANY siūlo platų liginės, medicininės, operacinės ir nedarbingumo pajamų draudimą žemomis kainomis!

Dėl smulkesnių informacijų skambinti:

PAULINA
MOZURAITIS,
Agentas
Tel. SK 1-2183

J. CIJUNSKAS

LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5166

SIUNTINIAI SIUNČIAM I SOVIETŲ RUSIJĄ

UKRAINA, LIETUVA, BALTGUDIJA, LATVIJA, ESTIJA, IR KITAS RESPUBLIKAS.

Pasinaudok patikimu, kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 WEST 14th STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Tel.: CHelsea 3-2583

Licensed by USSR
MŪSŲ SKYRIAI

Atdara kasdien nuo 9-6;
Sėkmadieniais nuo 9-4.

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

39 Raymond Plaza W.
NEWARK, N. J.
Tel. MARKET 2-2877

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

900 Literary Road
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. Tower 1-1461

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2874

308 W. Fourth Street
BOSTON 27, MASS.
Tel. ANDrew 8-5040

11339 Jos. Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 9-3980

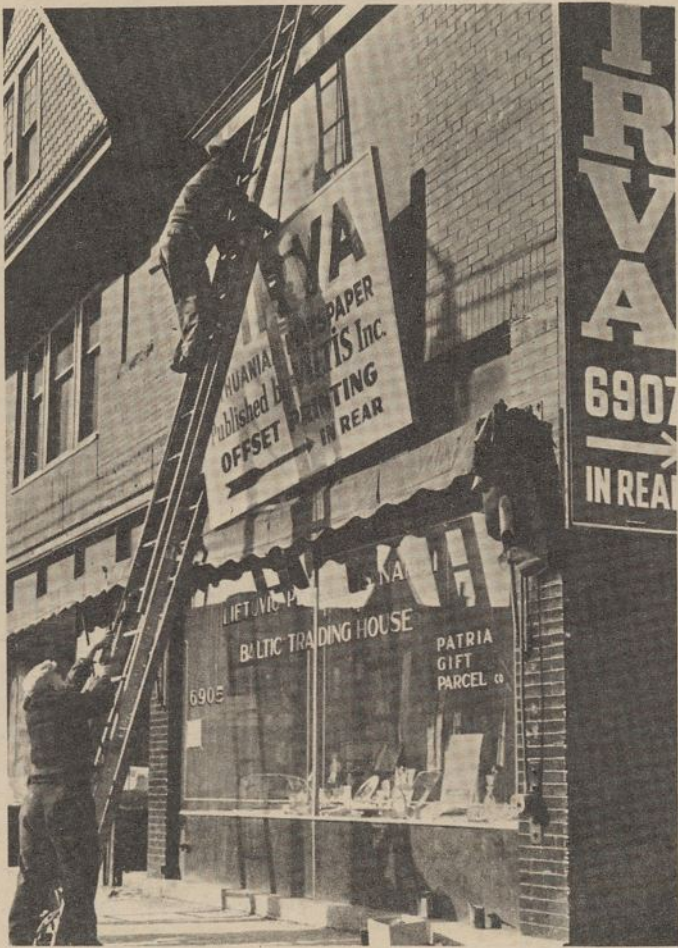
632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

Visais klausimais, ryšyje persiuntimo siuntinių Jūsų giminėms ir draugams, kreipkitės į vyriausią įstaigą arba mūsų patyrusius, atydzius ir mandagius skyrių vedėjus, visi maloniai suteiks jums visus nurodymus. Pradžiuginkite savo gimines ir draugus nusiųsdami jiems siuntinį. Mūsų didžiulė firma turėdama tūkstančius patenkintų klientų 100% garantuoja pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 val. ir adresatą pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike 7-12 dienų). Įstaigose yra pirmos rūšies pasirinkimas maisto produktų, įvairių pramonės dirbinių, odų avalynės, laikrodžių ir kitokių prekių pačiomis žemiausiomis kainomis. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų, kuriuose rasite informaciją apie naujas muitų normas ir patarnavimus.

Atsiminkite, kad mes esame specialistai visa kame, kas liečia siuntinių persiuntimą.

Miami, Fla. Amerikos Lietuvių Klubo pirmininkas, chemijos inž. Petras Satinskas su savo žmona. Abu čia gimę, bet didžiuojas lietuviais esą ir su jais dirba.

ŠI ŠEŠTADIENĮ, KOVO 14 D.

I V Y K S T A

VILTIES DRAUGIJOS NAMŲ

ir

DIRVOS OFSETINĖS SPAUSTUVĖS

ATIDARYMAS

VISI KVIEČIAM:

12-4 val. apžiūrėti DIRVOS spaustuve.

2 val. dalyvauti atidarymo akte DIRVOS redakcijoje.

6:30 val. įvykstančiam bankete ČIURLIONIO ANSAMBLIO namuose.

Dalyvaujantieji bankete malonėkit iš anksto pranešti DIRVOS redakcijai.

BANKETO METU BUS PASKIRSTYTOS
REMĖJAMS PAŽADĖTOS VERTINGOS
DOVANOS

Geromis sąlygomis
parduodamas namas

Dėl išvykimo geromis sąlygomis parduodamas gerai išlaikytas 3 miegamųjų, vienos šeimos namas, ramioje gatvėje — 694 E. 127 — Shaw Ave., lietuvių, švedų bei vokiečių kaimynystėje. Parketo grindys su kilimais, dujinis šildymas, garažas, nauji stogai, didelis sklypas su rožėmis, vynuogėmis ir įvairiais dekoratyviniais krūmais. Tik 5 min. iki pradžios mokyklos, arti Fisher ir A & P, lietuviškos krautuvės. Netoli autobuso linijos 1, 3 ir 5. Lengvai pasiekiamos abi lietuviškos bažnyčios. Namai laisvas.

Įmokėjus \$300 — mėnesinis mokestis būtų \$95. Įmokėjus \$3,000 — mėnesinis mokestis būtų apie \$65, įskaitant nuosavybės mok. ir draudimą.

Sutinku išnuomoti už \$110 mėnesiui. Turintiems santaupų būtų labai gera investacija. Pavyzdžiui \$3,000 vietoj menkų banko procentų duotų virš \$500 pelno per metus.

Del apžiūrėjimo ir kitų informacijų kreiptis tik į savinin'ą A. Vaitkų
2135 — B Royal Dr.
Santa Clara, California

Norintiems mokytis
muzikos

I Clevelandą pasteviam gyvenimui atvykęs muzikas Jonas Švedas atidaro savo privačią muzikos studiją. Joje bus dėstoma fortepijono bei muzikos teorijos dalykai.

Susitarimui skambinti:
LI 1-9094. (k)

CLEVELANDE ir apylinkėse

J. LUIZAITĖS
PASIRODYMAS

Kovo 4 d., vakare, the Cleveland Institute of Music patalpose, įvyko pažengusių mokinių koncertas, kuriame dalyvavo ir lietuvaite Julijona Luizaitė, Clevelando veikėjų, Jurgio ir Julės Salasevičių anūkė.

Jos pasirinkta programa — klasinių ir modernių kompozitorių kūrinių — buvo kruopščiai paruošta ir dideliu muzikalumu atlikta. Jaunoji dainininkė turi neįgintą dramatinį talentą, kuris pagauna publiką ir išlaiko jos dėmesį. Ypatin-gai gražiai praskambėjo muzikaliai komplik u o t a s Schuberto veikalas "Der Hirt auf dem Felsen" ir nuotaikingos Debussy dainos Voici que le printemps" ir "Mandoline".

Per paskutinius dvejus metus jaunoji dainininkė padarė didelę pažangą. Buvę balso nelygumai išnyko, balso valdymas istobulėjo. Dabar gal kiek daugiau dėmesio reiktų kreipti į tarimą (dikciją).

Jaunoji Luizaitė neabejotinai turi pirmaeilės dainininkės davinius. Jos stiprus dramatinis sopranas ir plati skalė teikia vilčių, kad Luizaitė iškilis didelio masto koncertinę ar net operinę pajėgą.

J. S.

• Vilties Draugijos namų ir Dirvos ofsetinės spaustu-vės atidarymas įvyksta kovo 14, šeštadienį. Tą dieną visi clevelandiečiai kviečiami apžiūrėti naujas patalpas ir spaustuve, 2 val. dalyvauti atidarymo iškil-mėse Dirvos redakcijoje, gi 6:30 val. bankete Čiurlionio Ansamblio namuose. Apie dalyvavimą bankete reikia iš anksto pranešti Dirvos adresu.

Atidarymo iškilmės bus fotografuojamos laikraščiai ir filmuojamos dokumentiniai lietuvių filmai.

• Pajamų mokesčius Dirvos redakcijoje pildo bendradarbis Jonas Kazlauskas kiekvieną šeštadienį nuo 9 iki 2 val. Galima susitarti ir kitu laiku šaukiant telefonu RE 1-7222.

2 šeimų namas lenkų ir lietuvių kaiminystėje

Po 6 ir 5 k. Pirmam bute gyv., valg., didelė virtuvė ir 3 mieg. Antram gyv., didelė virtuvė, 3 mieg. Kiet-medžio grindys. Autom. vandens šild. Didelis rūsys. Garažas. Cemento įvažiavimas. Parduoda savininkas. Šaukti po 4 val. HE 1-6517.

Clevelando įvairiuose parengimuose dažnai pasirodo šokėjos Milda ir Rūta Jokubaitytės. Nuotrauka iš jų šokio Kaziuko mugėje.

Dirvos nuotrauka.

Meno paroda

• Dail. J. Pautieniaus meno paroda Čiurlionio ansamblio namuose atidaryta nuo 6 iki 9 v. v. kasdien. Šeštadienį, kovo 14 nuo 9 v. ryto iki 2 v. p. p. Sekmadienį, kovo 15 nuo 9 ryto iki 9 v. vakaro.

Vienas paveikslas paskirtas, kaip dovana, parodos lankytojams.

Parodoje išstatyta daugiau kaip 30 kūrinių.

Dail. J. Pautienius — Ponios portretas.

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352

Atidara nuo ryto
8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinos dalių įdėjimas. Parduodami a m ž i n i akumuliatoriai. 24 hours towing. Dienos tel.: HE 1-6352. Nakties tel.: LI 1-4611.

EAST CLEVELAND—EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

3 1/2 %

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH—SUPERIOR AVENUE

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773.

REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausite pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

PARENGIMŲ kalendorius

Kovo 14 d. Vilties Draugijos namo ir ofsetinės Dirvos spaustuės atidarymas.

Balandžio 11 d. Vysk. M. Valančiaus Lituanistinės mokyklos metinis vakaras.

Balandžio 18 d. Birutės Draugijos kartūno vakaras lietuvių salėje.

Gegužės 2 d., Slovenian Auditorium JAV ir Kana-dos jaunųjų dainininkų konkursas. Rengia Dirva.

Gegužės mėn. 10 d. Jul. Kazėno mokinių koncertas N. Parapijos salėje.

BRANGENYBĖS IR LAIKRODŽIAI
ŠVEICARISKŲ LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

POVILAS VILKAS

WATCHMAKER & JEWELER

Ass. with Mr. R. BARNHART

Room 411
4th Floor Schofield Bld.
Corner E. 9 & Euclid Av.
MA 1-3528
DARBO VALANDOS:
Pirmad.-Penktad. 9:30-6 v.

Liet. Prekybos Namai
6905 Superior Ave.
6905 Superior Ave.
DARBO VALANDOS:
Šešt. nuo 10 v. iki 2 v.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija visus lietuvius ir jų draugus kviečia nepamiršti 1959 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvedęs garsiakalbius. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo valandėlių. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsiriksime, visi patogumai Jums.

JUOZO MIKONIO NAMŲ PIRKIMO-PARDAVIMO
ISTAIGA

EAST SHORE REALTY

780 East 185th Street
Telef. IV 1-6561. Namų telef. MU 1-2154

Jūsų patarnavimui atidaryta kiekvieną dieną. Mes tarpininkaujam namus įsigyti ten, kur Jūs pageidaujate.

Namų įsigysite — niekad nesigailėsite!

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave.,
N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable Music" WJW Radio, Monday thru Friday,
7:05-7:30 P. M.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamintojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

VIENYBĖS REIKALAI KANADOJE

Prieš keletą mėnesių girėjomė apie PLB Valdybos posėdį, matėme fotografiją ir skaitėme laikraščiuose diskusijas sukelusią atsišaukimą "Žodis lietuviams", kuriame valdyba apgailestavo seperatistinį laisvinimo veiksmų darbą ir pažadėjo visomis išgalėmis siekti, kad būtų sudarytas vieningas laisvinimo frontas.

"T. Ž." Nr. 5 buvo rašoma apie PLB Valdybos drauge su JAV ir Krašto valdybomis posėdį, matėme fotografiją ir skaitėme kitą atsišaukimą "Žodis lietuviams", kuriame vėl sakoma, kad nesikišdama į lietuvių politinių srovių tarpusavio santykius, lietuvių bendruomenė tačiau apgailestauja laisvinimo pastangų susiskaldymą, žalingai atsiliepiantį bendruomenės gyvenimui bei darbui...

Gražu, kada kalbama apie vienybę, bet dar gražiau būtų, kad kas nors konkrečiai dėl tos vienybės būtų daroma. Vien tuščiais žodžiais vienybės nesukursime, jeigu mes savo darbais tą vienybę ardome.

Šioje vietoje noriu kalbėti tik apie Kanados lietuvių bendruomenę, kuri pasak ją ardo ir ko siekiama. KLB vadovai, kurie beveik visi įeina į PLB valdybą, sudarydami Tautos Fondo atstovybę Kanadoje padarė ją oficialiu KLB organu ir tuo pačiu įvedė į bendruomenę partinę vlikinių grupių politiką, kuri tęsiasi jau keletą metų. Paneigdami bendruomeninius principus, vardan vienybės yra viskas daroma partijų interesams tenkinti. Kol iš bendruomenės nebus išjungtas politinių grupių ir fondų atstovavimas, tol bendruomenės vienybė nebus atstatyta.

Tokia padėtimi bendruomenės nariai nėra patenkinti ir kol dar nevel, reikia skubių reformų, nes rėmėjų skaičius kasmet mažėja.

KLB Toronto Apylinkės Taryba sausio 11 d. sprendė, kaip ir kasmet, Vasario 16 d. minėjimo aukų problemą, žymia balsų dauguma nutarė minėjimo pelną skirti vietos lietuvių išlaikymo reikalam. Tačiau šio teisėto Tarybos nutarimo spaudoje neskelbė.

TF Įgalotinis, atrodo iš spaudos puslapių, yra lyg ir lygiateisis KLB krašto v-bos narys, šaukė Toronto lietuvių organizacijų atstovų pasitarimą ir siūlė tą klausimą persvarstyti. Tačiau susirinkusiųjų buvo pasisakyta, kad toks susirinkimas nėra kompetentin-

gas keisti Tarybos nutarimus.

Minėtame "T. Ž." Nr., kur kalbama apie vienybę, buvo žinutė, kad KLB Toronto apylinkės valdyba pristatė Tautos Fondo įgalotiniui TF atstovybę Toronto. Kitame puslapyje TF atstovybės pirmininko Kanadoje v-ra duodami nurodymai KLB apylinkių valdyboms, ten kur nėra TF įgalotinių, Vasario 16 d. minėjimuose rinkti aukas Tautos Fondui.

Ką turėtų daryti LNF rėmėjai, vėta tikrai pasvarstyti.

Tačiau viena aišku, kad žmonės patys jau pradeda tuos tariamos vienybės šauklus atpažinti ir pasidaro savo išvadas.

V. Andriūnas, Toronto

Mirė E. Kulvietis

A. a. Eugenijus Kulvietis

Vasario mėn. 12 d. Medelline, San Vincente ligoninėje, po trumpos ir sunkios ligos mirė dailininkas Kulvietis, sulaukęs 76 m. amžiaus. Vasario 13 buvo palaidotas centrinėse Medellino kapinėse. Dalyvaujant lietuvių kolonijai. Saleziečių bažnyčioje buvo atlaikytos gedulingos pamaldos.

Prie karsto matėsi daug vainikų, tarpe jų Lietuvių Bendruomenės ir Santarvės. Pasiliko liūdinti kolumbietė žmona ir 8 m. sūnus.

Dailininkas E. Kulvietis iš Vokietijos į Kolumbiją buvo atvykęs 1950 m. ir apsigyveno Bogotoje. Po trumpo laiko mirė jo žmona, dantų gydytoja. Čia jis vedė vieną kolumbietę.

Nesisekiant Bogote įsikurti persikėlė į Medelliną, kur pasistatė namus. Ilgą laiką mokytojo vienoje gimnazijoje, bet prieš metus iš darbo išėjo ir atsidavė vien kūrybai. Iki pat ligos daug piešė ir drožinėjo lietuviškus kryžius, kurių paliko didelę kolekciją. L.

Kas ir kur?

• Vasario 16-osios gimnazijos, Vokietijoje, dabar mokosi 7 mokiniai, kurie neseniai yra atkeliavę iš Lietuvos, kai jų tėvai, kaip Vokietijos piliečiai, gavo teisę į Vokietiją repatrijuoti. Beveik visi jie vokiečių kalbos nemoka ir save skaito tikrais lietuviiais. Jų išlaikymui ir mokslinimui ieškomi rėmėjai. Paramą reikia tiesiai siųsti Vasario 16-osios gimnazijai arba per BALFą.

• Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdyba skelbia, kad ateinančiuose sąjungos rinkimuose balsuoti turės teisę tik nariai užsimokėję nario mokestį centro valdybai iki š. m. kovo 20 d. (pašto antspauda). Visi nariai, dar neužsimokėję mokestio, raginami kuo greičiausiai tai atlikti, kad galėtų dalyvauti centrinių organų rinkimuose.

• Dirvos bičiuliui K. Galiūnui, iš Los Angeles, dėkojame už atsiuntimą įdomių informacijų. Jomis, prie progos, pasinaudosime.

• Dirvos bičiulis K. B. Kraučius, iš Miami, Fla. rašo, kad jis patenkintas naujai pertvarkyta Dirva. Džiaugiasi, kad Dirvoje pastoviai bendradarbiaus B. Raila.

• Atsiųsta paminėti Kipro Bielinio knyga "Dienojant". Knygą išleido Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos (LSS) Literatūros Fondas. Leidinys (464 psl.) įraštas į kietus viršelius. Jo kaina \$6.00.

Kur nėra knygynų ir knygų platintojų, leidinį galima užsisakyti paštu šiuo adresu: K. Bielinis, 70 Fifth Avenue, 9th floor, New York 11, N. Y.

• Vladas Mingėla jau parašė didžiojo Amerikos lietuvių veikėjo kun. Antano Miluko monografiją, kurios leidimu rūpinasi vasario 28 d. autoriaus bute, Detroito, buvo sudarytas komitetas, į kurį įeina: pirmininkas — tėvas Dr. Tomas Žiūraitis, O. P., vicepirmininkas —

Balfio Chicago apskrities valdyba su svečiais. Iš kairės: kun. J. Kubilius SJ, O. Krikščioniene, kons. dr. P. Daužvardis, kun. L. Jankus, J. Daužvardienė, kun. P. Činikas, kun. S. Šantaras, (stovi pirmoje eilėje) P. Bičiūnas, A. Banys, E. Markūnienė, P. Niedvaras, F. Sireičikas, S. Semėnienė, evg. kun. A. Trakis, A. Stankus, J. Arštikys, (antroje eilėje) K. Bružas, V. Kasniūnas, I. Petrauskas, B. Račkauskas, L. Naglius, D. Sabalis, (trečioje eilėje) J. Bernotas, J. Kerulis, P. Mažrimas, A. Gintneris, I. Daukus ir A. Lekečinskas.

Chicagos lietuviai

• Jonas Vaičiūnas, ALB Chicagos apygardos valdybos narys spaudos reikalams, sudarė spaudos komisią ir sušaukė pirmą posėdį-pasitarimą. Buvo apsvaistytas daug klausimų. Po pasitarimo ponias Vaičiūnienė svečius pavaišino.

• Tarptautinė gėlių paroda Chicagoje vyks nuo kovo 14-22 dienos, kurioje ALB bendruomenės Chicagos apygardos valdybos iniciatyva ir lietuviai turės savo skyrių. Lietuvių gėlininkystės skyriaus projektą padarė arch. Jonas Mulokas, o medžių drožinių atlikęs skulptorius Petras Vėbra. Gėles pažadėjo parūpinti agr. J. Galinis, Kronas ir kt. Šiam visam darbui vadovau-

prof. Dr. Justinas Pikūnas, sekretorius — inž. Vytautas Kutkus, reikalų vedėjas — Vladas Mingėla, kasininė — Lidija Mingėlienė ir išdo globėjai — rašytoja Alė Rūta ir Matas A. Milukas (kunigo A. Miluko brolis).

Komitetas tikisi sulaukti paramos iš lietuviškos visuomenės, nes tiek daug lietuvių ir lietuvių išlaikymui pasitarnavęs kun. A. Milukas, kuris pats išleido apie 200 knygų, tikrai nusipelnė, kad jo monografija būtų išleista.

ti sudaryta speciali komisija iš įvairių organizacijų atstovų, kuriai pirmininkauja Agronomų S-gos pirmininkas agr. A. Indreika, gyv. 7328 So. California Ave., tel.: FRontier 6-6897.

Parodoje lietuvių skyriaus įrengimas kainuos per 1000.00 dolerių. Mokyt. A. Rugytės ir A. Gaškos iniciatyva jau gauta 150 aukų.

Bilietus galima įsigyti iš anksto pas A. Indreiką ir F. Manelienę ir čia perkant su nuolaida kainuoja tik 1 dol.

• Živilė Žemgulytė, kuri neseniai baigusi gail. seserų mokyklą ir išlaikiusi registracijos egzaminus dirba Šv. Kryžiaus ligoninės operaciniame skyriuje, nuo šio semestro pradžios pradėjo studijas Loyolos universitete. Ji yra aktyvi narė Korp! Neo-Lithuania.

• Juozas Žemaitis perėmė LST Korp! Neo-Lithuania Informacinio leidinio administratoriaus pareigas. Jo adresas: 6801 So. Artesian Ave., Chicago 29, Ill., telefonas GR 6-6095.

• Vladas Budreckas, dipl. teisininkas, turįs namų pirkimo bei pardavimo įstaigą, tęsia toliau studijas moksliniam (master degree) laipsniui įsigyti. Ponia Budreckienė ruošiasi laikyti egzaminus mokytojos teisės įsigijimui ir tęsia toliau studijas.

• Alekso Siliūno bute įvyko Korp! Neo-Lithuania įuniorų sueiga, kurią sumaniai pravedė pats šeimininkas, įuniorų tėvūnas. Ponia Siliūnienė po sueigos visus dalyvius pavaišino kavute.

Kita sueiga įvyks Korp! Neo-Lithuania vicepirmininko inž. Vacio Mažeikos bute. Ją praves kolegė Adomaitienė, buv. Filiae-Lithuaniae pirmininkė. Malonu, kad jaunieji studentai domisi organizaciniais reikalais ir į sueigas jų susirenka didelis būrys.

• Jonas Ilčiukas, neseniai atvykęs iš Australijos, aktyviai įsijungė į A. Lietuvių Tautinės S-gos veiklą. Šiuo metu susipažindamas su vietos gyvenimu ieško darbo. Būtų malonu, kad šiame reikale jam kas nors

SKAUTAI

L. JAROŠEKO KVARTETO KONCERTAI N. YORKE IR HARTFORDE

ASS New Yorko ir Hartfordo-Waterburio skyriai balandžio 18-19 d. rengia Liudo Jaroško Chicago Vyrų Kvarteto koncertus. New Yorke koncertas bus šeštadienį, bal. 18 d., 7 val. vakaro — Grand Paradise didžiojoje salėje, 318 Grand St., Brooklyn. Po koncerto šokiai, kuriems gros R. Butrimo 8 muzikantų orkestras.

Bal. 19 d. 3 val. p. p. šis koncertas pakartotas Lithuanian American Citizens Club salėje, 227 Lawrence St., Hartforde, Conn. Abiem koncertams akomponuos muz. A. Mrozinskas.

Rytinio pakraščio skautiškas jaunimas ir lietuviškoji visuomenė kviečiami skaitlingai dalyvauti šiuose koncertuose.

AKAD. SKAUTŲ ŽIEMOS IŠKYLA

Vas. 6-7 d. Chicago ASS skyrius turėjo žiemos iškylą į Lake Geneva. Oras ir sniegas pasitaikė puikūs. Per 20 įuniorų ir kandidatų maloniai pasilidinėjo. Šeštadienį buvo puikus linksravakaris. Iškylos vadovavo skyr. pirm. fil. A. Klierė.

PATVIRTINTAS M. VYČIO VYR. REDAKTORIUS

ASS pirmininkui pristatė, LSS Tarybos Pirmia nauju vyriausioju MŪŠ VYČIO redaktoriumi patvirtino fil. Algirdą Aviziejų.

padėtu — patarpininkautų. Jo telefono numeris HEMlock 4-2375.

• Jurgis Janušaitis savo laiku buvęs aktyvus spaudos darbininkas, dabar padėjęs plunksną į šalį, pats plunksnas pardavinėja. Didelio sumanumo dėka jis savo turimą krautuvę išplėtė ir gebėdamas maloniai visiems patarnauti, susilaukia daug pirkejų.

Juozas Butvila

Laureatą

JUOŽĄ BALČIŪNĄ - ŠVAISTĄ

A. L. T. Sąjungos Chicago skyriaus narį, nuoširdžiai sveikina

A. L. T. Sąjungos Chicago Skyrius

VILTIES NAMŲ IR DIRVOS OFSETINĖS SPAUSTUVĖS ATIDARYMO RĖMĖJAI

Į Vilties namų ir Dirvos ofsetinės spaustuvės atidarymą savo įnašais įsijungė šie rėmėjai:

V. Abraitis, Cleveland \$2.00
V. Juška, Brooks 2.00
B. Vembrė, Springfield 5.00
F. Kaminskas, Clev. 3.00
V. Lozoraitis, Linden 10.00
St. Lukoševičius,
Elizabeth 3.00
J. Kriščiukaitis,
Dorchester 10.00
H. Drevinskienė,
Montreal 2.00

M. Vinclovas, Cleveland 1.00
E. Zitkus, Chicago 10.00
K. Šeputa, Detroit 5.00
P. Balynas, Dearborn 2.00
P. Gabriūnas, Chicago 10.00
C. Pocius, Columbus 10.00
M. Valadka, Scranton 10.00
V. L. Ramanauskas,
Cleveland 10.00

J. Simonavičius,
Montreal 2.00
M. Paškevičius, Chic. 2.00
B. Pupalaigis, Chicago 2.00
V. Aglinskas, Toronto 10.00
P. Puplis, Denver 10.00
V. Šarka, Omaha 10.00

A. Žilinskas,
Hoosick Falls 2.00
Pr. Sederavičius, Cicero 3.00
J. Preibys, Detroit 5.00
A. Spirikaitis,
Garfield Heights .. 1.00

A. Butkūnas,
St. Charles 10.00
St. Daučanskas, Chic. 10.00
Dr. J. Abraitis, Clev. 10.00
J. Matulevičius,
Worcester 10.00
P. Babickas, Worcester 4.00
P. Damijonaitis,
Elizabeth 10.00

A. Vilėniškis,
Dorchester 10.00
B. Masiulis, Chicago .. 2.00
V. Ramūnas, Phila. 7.00
J. Švarplaitis,
Wingdale 10.00
M. Meiliūnas, Toronto 10.00
J. Merkys, Hartford .. 1.00
K. Širvinskas, Clev. 2.00
J. Lukas, Philadelphia 2.00
Dr. J. Sukarevičius,
Cleveland 10.00

Visiems rėmėjams širdingai dėkojame. Taip pat ačiū ir tiems, kurie artimiausiu laiku atidarymo iškilmes atsimins ir mūsų vykdomus darbus parems.

Grandinėle pasirodys Chicagoje šokio, muzikos ir lietuviško žodžio koncerte, įvykstančiam gegužės 2 d., Jau-nimo Namuose. Scenoje dalyvaus virš 40 šokėjų. Nuotraukoje — Našlinio Jonkelio akimirka. Dirvos nuotr.